

DOLNÍ 2024/1 BOJANOVICE

Z PRAVODAJ OBECNÍHO ÚŘADU

Fotokroužek a obec Dolní Bojanovice
vás zvou na

Velikonoční výstavu

Slavnostní vernisáž proběhne v neděli
31. března v 15:00 hodin
v sále Obecního domu.

Účinkují žáci Základní umělecké školy
Dolní Bojanovice.

vystavují:

**Barbora Kománková, klienti Zeleného
domu Hodonín, Eva Bílíková, František
Gazda, Marie Salátová, Iveta Vachůnová**

Dále budou vystaveny práce žáků **ZUŠ
Dolní Bojanovice**, kurzu **kreART** pro
dospělé a **žáků ZŠ a MŠ
Dolní Bojanovice**.

Výstava bude otevřena:

Neděle	31. 3.	14:00 – 18:00
Pondělí	1. 4.	14:00 – 18:00
Úterý	2. 4.	9:00 – 13:00
Středa	3. 4.	9:00 – 13:00
Čtvrtek	4. 4.	9:00 – 13:00
Pátek	5. 4.	9:00 – 13:00
Sobota	6. 4.	14:00 – 18:00
Neděle	7. 4.	14:00 – 18:00

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané, milí Bojanovčáci, jak rychle letošní zima přišla, tak rychle i odešla. První týdny podzimu naznačovaly, že nás letos čeká pravá zima, jakou pamatují z dětství starší z nás, ale s příchodem nového roku se situace změnila a první měsíce se nesly v duchu jarního počasí. Nejen, že na konci ledna nebylo po sněhu ani památky, ale nezvykle teplým počasím se už v únoru objevili poslové jara – sněženky, bledule a krokusy začaly tak zdobit naše zahrádky podstatně dřív. Před námi jsou Velikonoce, a tak doufám, že u nás jarní počasí letos už vydrží a neobjeví se jarní mrazíky, které by poškodily pučící vegetaci jako v minulých letech.

I v letošním jarním čísle Zpravodaje obecního úřadu vám přináším informace, o které bych se s vámi rád podělil, abyste i vy měli přehled o tom, co se v naší obci děje v současnosti nebo se v brzké době bude dít.

Pevně věřím, že většina z nás prožila vánoční svátky v pokoji a pohodě. Nový rok 2024 jsme přivítali plni očekávání, co nám přinese.

Na svátek svatého Štěpána a na Nový rok si naše mládež zvolila nové vedení chasy pro letošní rok. Nově zvoleným stárkům a stárkám blahopřeji k jejich zvolení a přeji jim, aby si následující rok užili s radostí, ale také s patřičnou dávkou odpovědnosti pro jejich náročný úkol, a těším se na dobrou spolupráci.

Hned první víkend po Novém roce se u nás konala tradiční akce Sousedské setkání. I když nám letos úplně nepřálo počasí, myslím si, že akce byla vydařená, a těší mě, že i hojně navštívená. Rád bych tímto poděkoval všem, kteří se na přípravě a průběhu celé akce podíleli, ale také vám, kteří jste přišli a nenechali

jste se odradit špatným počasím. Na Sousedské setkání navázala plesová sezóna, která byla letos velmi krátká, ale i přesto se u nás uskutečnily čtyři plesy a na své si tak přišli všichni příznivci dobré zábavy včetně dětí na Dětském krojovém plese.

Na konci minulého roku Rada obce uskutečnila několik výběrových řízení na investiční akce, jejichž realizace touto dobou už probíhá.

Jako první se rozběhla výstavba chybějících částí kanalizace

a vodovodu na okraji lokality vinných sklepů, přesněji v uličkách Úzká, Slepá, Višňová a Pod Búdama. Ještě před samotným zahájením stavby se uskutečnila schůzka s vlastníky nemovitostí v místě stavby, na které jsme je s realizační firmou seznámili s plánovaným průběhem stavby. Jedná se o stavbu ve složitém území a první komplikace na sebe nechali dlouho čekat. Problémy se nám daří operativně řešit, aby nedošlo ke zbytečnému zdržení nebo prodražení stavby.

Další, ale tentokrát menší stavbou je doplnění propojení kanalizace mezi ulicemi Řadovky a Kyjovská, která by v budoucnu měla umožnit napojení nových domů v dosud nezastavěných zahradách.

V průběhu měsíce března se uskutečnila schůzka s majiteli sklepů na druhé části ulice Vinařská, na které plánujeme letos provést opravu povrchu komunikace. Předmětem schůzky bylo informovat majitele o tomto záměru a také o potřebě řešit chybějící přípojky

Sanace zdiva v Obecní knihovně

Příprava kanalizace a vodovodu v ulici Višňová, Úzká, Slepá

inženýrských sítí k jejich nemovitostem. Termín výstavby ještě není znám, ale budeme o něm včas informovat.

Mimo stavby prováděné dodavatelsky řešíme i drobné stavby svépomocí. Na začátku roku jsme se pustili do opravy dalšího bytu na domě s pečovatelskou službou. Souběžně probíhala oprava vlhkého zdiva depozitáře obecní knihovny, aby mohly být nainstalovány nové regály. Svépomocí proběhlo zbudování plochy pro instalaci mostové váhy na sběrném dvoře a vydláždění plochy kolárky za domem s pečovatelskou službou. Další drobné stavby připravujeme.

Nejsou to jen tyto stavby, které realizujeme. Postupně pracujeme na přípravě dalších investičních akcí podle plánu schváleného Zastupitelstvem obce.

V současné době připravujeme opravu fasády budovy základní umělecké školy. K záměru bylo zpracováno několik návrhů řešení fasády, které představíme veřejnosti, a budeme rádi, když nám anketou pomůžete vybrat nejlepší návrh.

Několik let se také odkládá výstavba víceúčelového hřiště mezi fotbalovými hřišti, v prostoru bývalé čistírny odpadních vod. V této věci obec nechala zpracovat rovněž několik návrhů řešení,

také o nich budete moci hlasovat. Více informací k oběma anketám najdete na webových stránkách obce.

Koncem roku jsme získali povolení na revitalizaci bytového domu Na Hrázce 32. Jedná se o nákladnou investici, a proto nyní řešíme podání žádosti pro získání potřebných finančních prostředků pro realizaci stavby.

Před podáním je i žádost na revitalizaci druhé návsi obce, o které jsem se už zmiňoval v minulých příspěvcích. Samotná realizace je pak závislá na úspěšnosti získání dotace.

Na svém začátku je projekt na opravu starého sálu, aby mohl být znovu aktivně využíván pro spolkové a společenské aktivity. Jsme si vědomi toho, že takto využitelný objekt v obci stále chybí, a rádi bychom do něj vrátili život namísto toho, aby dál chátral.

Tolik informace z obecního úřadu. Témat by bylo hodně, ale vrátíme se k nim zase příště.

Za dveřmi jsou Velikonoce, svátky, které nám připomínají největší vítězství v životě člověka, vítězství Ježíše Krista nad smrtí. Velikonoce nepřináší jen toto poselství. Je s nimi spjata spousta tradic, rozličných lidových zvyků, radosti a naděje, se kterou přichází i do našich domovů.

Přeji vám všem krásné a požehnané Velikonoce, bohatou „šlahačku“ a ať jsou pro vás tyto svátky opravdovým poselstvím naděje prožitým v dobrém zdraví a radosti.

Tomáš Makudera
starosta obce

OBECNÍ ÚŘAD

Odpadové hospodářství – jak jsme si vedli v roce 2023 a jaké změny nás čekají

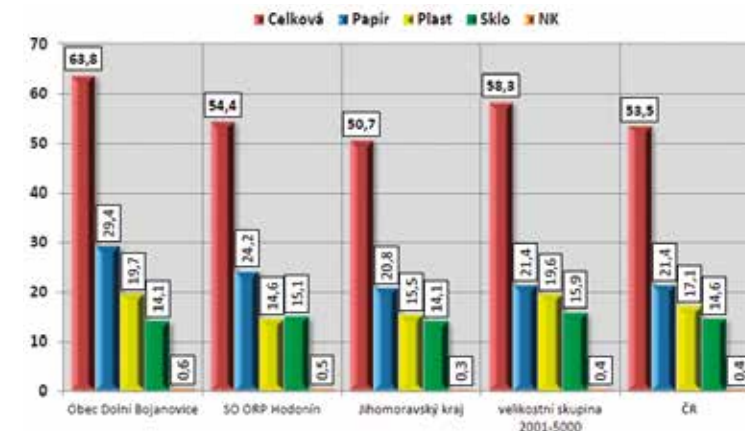
I v letošním příspěvku o odpadech, vám přinášíme přehled čísel a údajů z oblasti odpadového hospodářství obce, ale také několik významných změn, na které bychom chtěli upozornit.

Na podzim se opět uskutečnilo výběrové řízení na poskytování služeb v oblasti svozu a likvidace odpadů, ve kterém zvítězila stávající společnost TESPRA Hodonín, s.r.o.

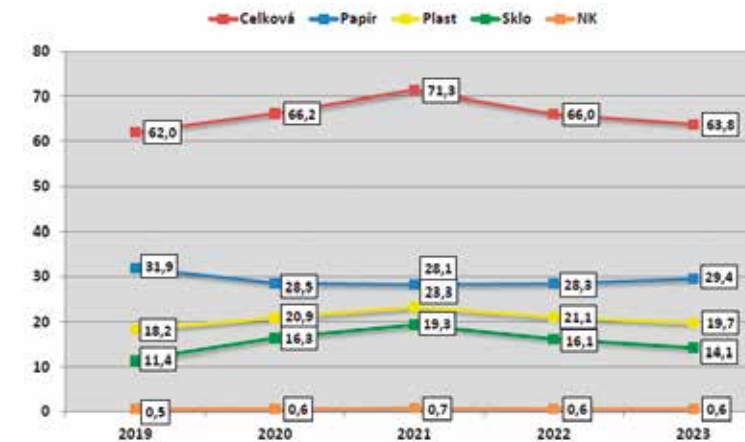
Výsledkem výběrového řízení je tentokrát úprava některých cen směrem dolů. Se staronovým dodavatelem služeb se tak nemění harmonogram svozů a věřím, že ani kvalita poskytovaných služeb.

Tímto jsme však se snižováním cen v likvidaci odpadů skončili. Ke zdražení totiž došlo jak u skládkování a spalování odpadů, tak u likvidace biologicky rozložitelných odpadů, kde bylo letos zvýšení cen natolik zásadní, že budeme muset hledat levnější alternativy. Tak uvidíme, jaké alternativy se nám podaří najít.

Teď už k číslům. Meziročně se nám snížila oficiálně sledovaná výtěžnost třídění z loňských 66 na 63,8 kg/osoba/rok. Tento trend pokračuje už druhým rokem a meziročně se nám zvýšilo i množství směsného komunálního odpadu (SKO). Je tak otázkou, jestli se jenom snížilo množství využitelných

Výtěžnost po komoditách dle jednotlivých oblastí za rok 2023 (kg/obyvatel/rok)

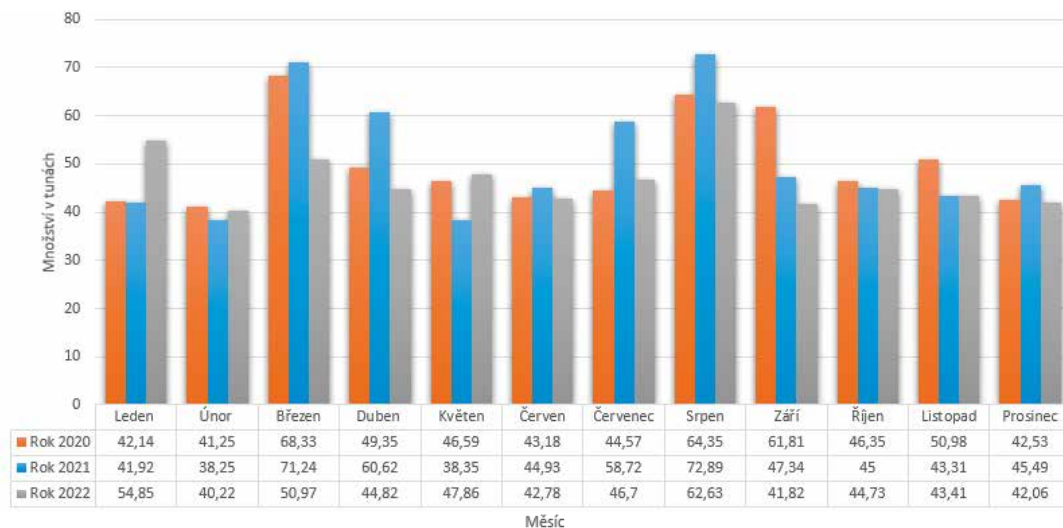
Výtěžnost po komoditách v dané lokalitě v období 2019–2023 (kg/obyvatel/rok)

odpadů, např. poklesem kupní síly, anebo špatně třídíme, ale to se jistě projeví v dalších letech.

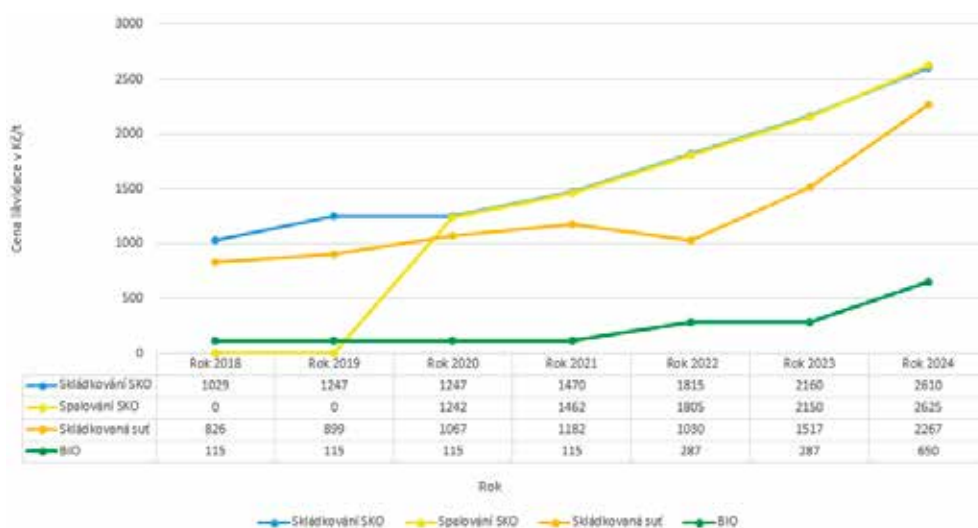
Celková míra třídění naší obce klesla na 32 %, ale i přesto je nás ve srovnání s jinými obcemi nebo krajským a celorepublikovým průměrem na slušné úrovni. I přesto je u nás míra třídění na slušné úrovni

ve srovnání s ostatními obcemi, krajským a celorepublikovým průměrem. Výše přináším přehled údajů o třídění v porovnání s jinými ukazateli.

Po roce tak našim dlouhodobým problémem zůstává stoupající množství směsného komunálního

Směsný komunální odpad z popelnic

Vývoj cen za likvidaci odpadů

odpadu a ostatních ukládaných odpadů. Výsledky za jednotlivé měsíce jsou vidět na přiloženém grafu. Oproti minulým létům množství svezeneho odpadu výrazněji narostlo pouze v létě. Nárůst může být způsoben tím, že v popelnicích stále končí nemalá část biologicky rozložitelných odpadů a přitom je lze zužitkovat za výrazně nižší náklady nebo v domácích kompostérech. To bylo také důvodem, proč platí trvalý zákaz

odkládání a následného odvážení odpadů do pytlů u popelnic v rámci svozu.

Po letech je tedy patrné, že tento trend nebyl výjimečný. Náklady na likvidaci odpadů, hlavně těch z popelnic, ale také nerecyklovatelných sutí na sběrném dvoře, se stále zvyšují. Pro představu přikládám tabulku, ve které najdete přehled množství a nákladů obce z oblasti odpadového hospodářství.

Pokud ani toto není jednoznačným argumentem pro ty, kteří mají pochybnosti o smyslnosti třídění odpadů, tak bych je a vás všechny rád seznámil se změnami, které nás v odpadovém hospodářství čekají.

Zvyšování nákladů a neklesající množství úplatně likvidovaných odpadů nás vede k myšlence zvýšit důraz na třídění odpadů a zavést systém, který příznivěji dopadne na ty, kteří odpovědně třídí nebo

vyprodukují méně odpadu. Od příštího roku tak plánujeme zavést systém poplatku, který bude zohledňovat množství vyvezených popelnic. Jedná se o poměrně složitý systém, který je třeba velmi pečlivě promyslet a následně vás s ním seznámíme samostatným článkem nebo speciálním letákem.

Další změny budou na takový systém navazovat na sběrném dvoře. Vy, co navštěvujete sběrný dvůr, jste si jistě všimli, že je zde nainstalována nová váha. Tento krok nebyl sice prvotním úmyslem souvisejícím se změnou placení za odpad, protože se jedná o povinnost ze zákona, ale pro naše potřeby se nabízí váhu využít. V budoucnu se na sběrném dvoře nevyhne sledování množství některých druhů odpadů a jejich následnému placení. Ale i toto bude mít svůj vývoj a informace o změnách vás uveřejníme.

Důvodem nastiněných změn samozřejmě není na odpadech vydělat, ale docílit, aby všichni třídili co nejdůvěrněji a uhradili odpad, který sami vyprodukují, nebo nanejvýš využívali třídící systém odpadového hospodářství.

Naším společným a společenským zájmem by mělo být správné zacházení s odpady, abychom pomohli lepšímu využití surovin z odpadů, ale abychom také, pokud možno, šetřili své peněženky. I ze strany obce je kladen velký důraz na hledání úspor a možností, jak náklady na odpadové hospodářství snížit, a to stejně očekáváme i od vás, občanů naší obce.

Proto se snažíme vytvářet podmínky, aby třídění bylo pro každého dostupné:

- odvoz pytlů s plasty a papírem od každého domu v obci,
- poskytování pytlů na separaci zdarma a v potřebném množství,

- pořízení domácích kompostérů pro všechny domácnosti zdarma,
- volně přístupné kontejnery na biologicky rozložitelný odpad,
- možnost odevzdání téměř všech druhů odpadu na sběrném dvoře, a to mnohdy v nadstandartním množství.

Další podstatná změna se týká kvality třídění odpadů pomocí pytlového systému. Špatné kvality se věnujeme v samostatném článku pana místostarosty. Ve svém příspěvku tak chci jenom upozornit na změnu, která je toho důsledkem. Od letošního jara začneme používat transparentní pytle, aby bylo možné kvalitu obsahu zkontrolovat. Pokud bude pytel obsahovat něco, co do něj evidentně nepatří, nebude pytel s odpadem odvezen.

Bohužel i letos se zde musím zmínit o problémech při odevzdávání biologicky rozložitelných odpadů do určených kontejnerů. Na tuto skutečnost upozorňujeme opakovaně, ale i přesto bylo v minulém roce několik osob kvůli nedodržování pravidel třídění předvoláno na obecní úřad. Špatná kvalita třídění tak vedla až ke stažení kontejneru od kynologického cvičiště. V místě je nyní nainstalovaný dohledový systém, díky kterému se snad podaří problém odstranit, a kontejner bude moct na místě zůstat pro potřeby veřejnosti.

Další problém, který v obci přetrvává, je opakující se černá skládka odpadu u nádob na tříděné odpady za penzionem Václav. Co dotyčného k odkládání domovního odpadu v tomto místě vede, je čím dál větší otázkou. Budeme však rádi za jakékoliv informace, které by vedly k jeho identifikaci.

Závěrem svého příspěvku jako každoročně zmíním, jaké druhy odpadů je možné odevzdat na sběrném dvoře. Služeb je možné využít zatím zdarma, ale za předpokladu dodržování nastavených pravidel provozu sběrného dvora. Je nezbytné řídit se zcela pokyny obsluhy, která zodpovídá za dodržování systému třídění a v případě potřeby vám třídění vysvětlí.

Informace o otevírací době Sběrného dvora najdete na straně 9.

V minulém roce nás kontaktovalo několik zájemců s žádostí o pomoc s likvidací stavebního odpadu s obsahem nebezpečného azbestu. Azbest není možné likvidovat odevzdáním na sběrném dvoře, ale za zvláštních podmínek, přes odbornou firmu. Pokud ale máte zájem o tuto službu, kontaktujte prosím pracovníky obecního úřadu osobně či e-mailem nebo se s žádostí obraťte na obsluhu sběrného dvora.

Děkuji všem, kteří odpovědně třídí. A pokud jste článek dočetli až sem, tak věřím, že vám nakládání s odpady není lhostejné a vidíte v odpovědném třídění smysl a také způsob, jak šetřit životní prostředí. Jsem přesvědčen, že se nám to v dobrém vrátí.

Tomáš Makudera
starosta obce

PŘEHLED ÚDAJŮ Z OBLASTI ODPADŮ		ROK 2023	ROK 2022	ROK 2021
Spalované odpady:	Směsný komunální odpad	362,4 t	454,5 t	446,0 t
Skládkované odpady:	Směsný komunální odpad	209,7 t	108,3 t	178,0 t
	Objemný odpad	94,0 t	108,7 t	201,6 t
	Stavební odpady nerecyklovatelné	296,3 t	215,1 t	197,0 t
Tříděný odpad:	Papír	79,1 t	74,1 t	84,5 t
	Plast (vč. obalů typu TetraPak)	59,8 t	55,8 t	72,3 t
	Sklo	44,3 t	42,6 t	50,2 t
	BIO	167,3 t	176,3 t	262,0 t
	Kovy	9,8 t	11,7 t	12,3 t
	Nebezpečné odpady	5,2 t	4,4 t	26,1 t *
Celková produkce odpadů za rok: **		1327,8 t	1287,1 t	1620,4 t

* Zvýšení množství nebezpečných odpadů je z důvodu likvidace velkého množství stavebních materiálů s obsahem azbestu v roce 2021.

** V tomto množství není počítána stavební suť určená pro recyklaci k dalšímu využití. Množství recyklovatelné stavební suti v roce 2023 bylo 3320 tun.

VÝDAJE ZA ODVOZ A LIKVIDACI ODPADŮ	ROK 2023	ROK 2022	ROK 2021
Vývoz popelnic bez likvidace odpadu	669 760 Kč	550 620 Kč	514 878 Kč
Odvoz kontejnerů s odpady ze sběrného dvora bez likvidace odpadu	131 537 Kč	127 450 Kč	135 362 Kč
Uložení a likvidace odpadu na skládce nebo ve spalovně	1 887 812 Kč	1 529 851 Kč	1 460 820 Kč
Tříděné odpady vč. likvidace nevyužit. plastů	525 058 Kč	471 974 Kč	484 599 Kč
Pytle na tříděné odpady	152 024 Kč	171 413 Kč	148 491 Kč
Odvoz a likvidace nebezpečných odpadů a pneumatik	83 753 Kč	48 363 Kč	154 892 Kč *
Provoz sběrného dvora	598 282 Kč	677 663 Kč	574 707 Kč
Recyklace stavební suti	539 516 Kč	619 307 Kč	474 918 Kč
Celkem	4 587 742 Kč	4 196 641 Kč	3 948 667 Kč

* Nárůst nákladů je způsoben množstvím nebezpečných odpadů v podobě stavebních materiálů s obsahem azbestu v roce 2021.

PŘÍJMY Z POPLATKŮ A ODMĚN ZA ODPADY	ROK 2023	ROK 2022	ROK 2021
Poplatky od občanů	1 783 750 Kč	1 774 300 Kč	1 298 484 Kč
Poplatky od firem, podnikatelů, živnostníků a jiných organizací	204 831 Kč	220 007 Kč	117 372 Kč
Odměny ze systémů zpětných odběrů elektroodpadů	25 918 Kč	67 140 Kč	15 889 Kč
Tržby z prodeje kovů	62 211 Kč	28 618 Kč	22 056 Kč
Odměna od autorizované obalové společnosti EKO-KOM	659 877 Kč	538 083 Kč	478 504 Kč
Celkem	2 736 587 Kč	2 628 148 Kč	1 932 305 Kč

ROZDÍL – doplaceno z rozpočtu obce	1 851 155 Kč
---	---------------------

Sběrný dvůr je v provozu: středa, pátek (14–18 hod.), sobota (8–12 hod.), ale je třeba přijet alespoň 15 minut před koncem provozní doby. V opačném případě už občan nemusí být na sběrný dvůr vpuštěn a záleží na obsluze.

Co lze odevzdat v rámci provozu sběrného dvora:

- stavební suť k recyklaci – cihly, asfaltové povrchy a beton. *Na suť slouží ukládací plocha mimo areál sběrného dvora, kde se suť dále třídí na beton a cihly.*
- keramické dlažby, obklady, keramika, sádrokartony a jiné nerecyklovatelné druhy stavebních odpadů, které patří do kontejnerů na sběrném dvoře, *Všechny druhy stavebních odpadů je možné odevzdávat v množství nejvýše 1 tuna na občana Dolních Bojanovic za rok.*

- okenní rámy a dveře, přičemž skleněné výplně je nutné oddělit od rámu nebo přivést již oddělené,
- starý nábytek, který je třeba zbavit veškerého kování, pantů, hřebíků, klik a následně odevzdat na určené místo na sběrném dvoře, vše zmiňované patří do kovů,
- stavební a přírodní rostlé dřevo, větve, révu, keře apod.,
- veškeré plasty, papír, sklo, polystyren atd.,
- nebezpečné odpady – motorové a jiné technické či strojní oleje, ropné výrobky, postřiky, barvy, ředidla, saponáty, nádoby od těchto látek atd.,
- biologicky rozložitelný odpad jako tráva, zahradní odpady a drobné křoviny do 1 cm průměru dřeva,
- kuchyňské oleje a jedlé tuky, které patří do speciálního kontej-

neru. V žádném případě nepatří do kanalizace,

- vysloužilé elektrospotřebiče všeho druhu, baterie, tonery z tiskáren, zářivky, sekačky na trávu, solární panely – *tyto však musí být kompletní, a ne částečně rozbrané,*
- kovy všeho druhu,
- staré pneumatiky a pryžové součásti všeho druhu, které je možné odevzdat také v místech zpětného odběru, která mají se zpracovateli uzavřenou smlouvu, např. pneuservisy, prodejci pneumatik nebo sběrná místa v rámci sítě zpětného odběru,
- objemný odpad, tedy co nejde už využít a nevejde to do popelnice.

Užitečné informace a rady ke třídění můžete najít na webových stránkách www.samosebou.cz nebo www.jaktridit.cz.

Třídění odpadu

Vážení spoluobčané, naše obec se každým rokem snaží zvyšovat množství vytříděného odpadu a celkem se to i daří. Je ovšem stále na čem pracovat a co dohánět. V popelnicích na směsný odpad mnohdy skončí i mnoho odpadu, který by se dal druhotně využít a recyklovat. A co myslíte, že se s takovým netříděným odpadem děje? Je odvezen na skládku nebo do zařízení na jeho energetické využití. Naopak vyříděný odpad z barevných kontejnerů je dále dotříděn na linkách podle druhů materiálů a je z něj vyrobená druhotná surovina, která se použije pro výrobu nových produktů.

Aby naši občané mohli třídít odpad a následně ho takto rozříděný někam odvézt, zřídila obec místa, kam je možno rozříděný odpad odvézt a vhodit do kontejnerů k tomu přímo určených podle druhu odpadu. Jed-

no místo je za penzionem Václav, druhé místo v blízkosti prodejny Jednoty COOP na horním konci a třetí místo je přímo na sběrném dvoře.

Aby obec vyšla občanům vstříc ještě více, tak každé poslední úte-

rý v měsíci provádí svoz tříděného odpadu – papíru a plastů. Papír se dává do modrého a plasty do žlutého pytle. Tyto pytle si mohou občané zdarma vyzvednout na obecním úřadě nebo na sběrném dvoře. S tím, co se může a nemůže vyhodit, jste byli opakovaně seznámeni, případně je to snadno dohledatelné na internetu. Jen pro připomenutí...

Papír

Můžete vyhodit:

papírové obaly, noviny, časopisy, sešity, letáky, karton, krabice, lepenku, ale také papíry s kancelářskými sponkami, nebo dokonce poštovní obálky s fóliovými okénky.

Jak někteří třídí...

Nemůžete vyhodit:

mokrý, mastný, uhlový a voskový nebo jinak znehodnocený papír, celé svazky knih, termopapír (účtenky), vícevrstvé obaly, hygienické potřeby nebo použité pleny.

Plasty

Plasty představují největší náročnost, co se prostoru týče. Je proto velmi důležité ho při třídění co nejvíce deformovat a zmenšit – sešlápnout, zmačkat apod.

Můžete vyhodit:

plastové a igelitové sáčky a tašky, fólie, PET láhve od nápojů, TetraPak, plastové obaly od kosmetických, čistících a pracích prostředků, kelímky, obaly CD nosičů, polystyren a další plastové odpady.

Nemůžete vyhodit:

PVC, molitan, gumu, textil z umělých vláken, lino, obaly produktů obsahujících nebezpečné látky (chemikálie, lepidla, ředidla, oleje, barvy apod.).

Pytle s roztrháním odpadem v předmětný den mohou občané nechat na prostranství před svým domem. Pytle následně provozní pracovníci obce nakládají a sváží přímo na sběrný dvůr, ze kterého je pak odváží spol. TESPRA Hodonín s.r.o. k dalšímu zpracování.

Chtěl bych vás, naše občany, pochválit za to, že opravdu ve velkém třídíte odpad, že jste pochopili, že třídění odpadu má smysl. Díky vám naše obec patří, co se týká tříděného odpadu, mezi jednu z nejlepších na okrese. Za to vám patří velké poděkování.

Někteří lidé ovšem zastávají názor, že třídění odpadů je zbytečné. Třídění odpadu má smysl a rozhodně není zanedbatelné. Existuje hned několik důvodů, proč třídít odpad. Správné třídění má totiž význam nejen ekologický, ale také ekonomický.

Mezi nejdůležitější argumenty, proč třídít odpad, bezesporu patří:

1. zákonná povinnost (§ 12 zákona č. 185/2001 Sb.),
2. zlepšení životního prostředí,
3. šetření přírodních zdrojů surovin a energie,
4. snížení zdravotního rizika expozicí nebezpečných látek,
5. opětovné použití odpadových materiálů,
6. zmenšení množství odpadů na skládkách,
7. šetření lesů a zlepšení kvality ovzduší,
8. finanční úspora za odvoz odpadu a uložení odpadu na skládku či za spalení od-

padu ve spalovně (což pro naši obec není zanedbatelné a ušetřené finanční prostředky vydávané na odpadové hospodářství může obec použít ve prospěch svých občanů jinak),

9. podpora recyklované výroby,
10. občanská zodpovědnost.

Třídění odpadu začíná u vás doma. Nádobu na tříděný odpad jsou systematicky kategorizovány podle barev. Základními barvami jsou modrá na papír, zelená na sklo, žlutá na plasty a oranžová na nápojové kartony.

Teď se dostávám k jádru věci. Pokud čtete pravidelně obecní Zpravodaj, určitě jste zaznamenali, že jsem se v minulém čísle jasně vyjadřoval k třídění, svozu, vývozu bioodpadu a umístění kontejnerů pro tento účel, a pokud se řádně netřídí, jaký dopad to pro naši obec má a následně i pro vás.

Domníval jsem se, že řádným vysvětlením a zdůvodněním občané pochopili, proč obec požaduje třídění bioodpadu, a pokud se tak neděje, jaké negativní důsledky to má, a rovněž tím pochopili, že pokud obec chce třídít i jiný odpad, a je to i váš zájem, že k tomu vedou nějaké důvody (viz výše), a pokud se tyto odpady nechají, má to rovněž nějaké negativní následky pro obec.

Jak jsem již uvedl, naprostá většina z vás je v třídění odpadů ohleduplná a třídí odpady tak, jak se má, a za to bych vás ještě jednou a rád pochválil a poděkoval. Občas se však stává, že v pytlí na tříděný odpad, který se sváží na sběrný dvůr (viz foto), nebo v kontejneru na tříděný odpad se nachází veškerý odpad neroztrháný. Záleží pak jen na barvě pytle a kontejneru, kam se takový neroztrháný odpad zamíchá, a tím se znehodnotí veškerý

obsah daného konkrétního roztrháného odpadu.

Teď záleží na tom, zda pracovníci obce takový nevhodný kontejner či pytel odhalí, nebo ne. Pokud to odhalí, což se může stát jen náhodou, tak takový pytel či kontejner vyřadí a jeho obsah dají do směsného odpadu. Nic se tím nestane, pouze to, že se musí pracovníci obce hrabat v odpadu, který není nijak vábný. Pokud to není našimi pracovníky odhaleno, tak znehodnocený tříděný odpad putuje dál do dotřídovacích linek podle druhů materiálů, kde ovšem nedojde k roztrhání buď vůbec, nebo dojde pouze k částečnému dotřídění. Toto má za následek:

- všechny (nebo částečně nedotříděný) odpad je spol. TESPRA Hodonín s.r.o. dán do směsného komunálního odpadu, což společnost obci počítá do celkového směsného odpadu, a místo toho, aby za tříděný odpad obec dostala zapláceno, musí ještě platit,
- rovněž se takovým odpadem zaneřádí dotřídovací linka a náklady na její očištění jdou na vrub obce,
- rovněž ze strany spol. TESPRA Hodonín s.r.o. hrozí finanční sankce a hrozí, že od nás budou roztrháný odpad odebírat.

Někteří jedinci z důvodu své osobní lenosti (jinak si to neumím vysvětlit a jinak to nelze ani nazvat) netřídí odpad a **vědomě** tento netříděný odpad (se kterým by jinak museli nějak naložit) zavevou do některého z kontejnerů pro tříděný odpad (nemohou počkat, až bude otevřen sběrný dvůr) nebo ho dají **vědomě** do barevného pytle tak, aby se tvářil jako vytrháný odpad, ten pak dají ven v den svozu tříděného odpadu a pro jeho odvezení zneužijí službu obce. To,

že tento jejich netříděný odpad je zamíchán do tříděného odpadu, že je znehodnocen, je vůbec netrápí. Hlavně, že se ho zbavili.

Pominu-li, že tito jedinci tak zneužívají pomoc občanům (což je v tomto případě to nejmenší), tak to vede k následkům, které jsem již výše uvedl a o to je to smutnější.

Proto bych chtěl apelovat na ty jedince, kterých se to týká, aby se chovali odpovědně a nakládali s každým odpadem tak, jak se má. Aby svým jednáním neznehodnocovali tříděný odpad a nezpůsobovali tak finanční škodu obci (částka by mohla být použita jinak ve prospěch občanů) a rovněž neznehodnocovali veškeré vynaložené úsilí nás všech související s tříděním odpadů. Je jen na vás, jak to bude.

Sami všichni vidíte, jaké množství pytlů s roztrháním odpadem se v daný den objevuje před domy, kolik jich je svezeno na sběrný dvůr a jaké množství roztrháného odpadu může být chováním jednoho z nás znehodnoceno a s jakými následky.

Nechci, aby tento článek a také předchozí, o kterém jsem se zmíňoval, vyzněl tak, že bych chtěl neustále někoho kárat, ale těmito články chci pouze upozornit na některé nešvary, které se v obci dějí. Děláme si je sami, a pokud se neodstraní, k jakým mohou vést následkům, což je ke škodě nás všech.

Závěrem vám chci popřát krásné a příjemné prožití velikonočních svátků.

Milan Salajka
místostarosta obce

Zápis z veřejného zasedání Zastupitelstva obce Dolní Bojanovice ze dne 11. prosince 2023

Veřejné zasedání Zastupitelstva obce zahájil starosta Tomáš Makudera v 17.05 hod. v zasedací místnosti obecního úřadu. Dále byli přítomni: Ing. Milan Salajka, Ing. Eva Rajchmanová, Mgr. Miroslav Klubus, Bc. Václav Salajka, Ing. Karel Tomčala, Ing. Martin Zlomek, Mgr. Ondřej Dvořák, Mgr. Petra Blahová, Ing. Stanislav Bohůn, MUDr. Petr Jordán a Stanislav Hromek. Později přišel Vít Pospíšil a omluveni byli Ing. Ondřej Kaňa a Ing. Mgr. Jakub Čevela.

Zastupitelstvo obce projednalo tyto body a následně rozhodlo:

Vzalo na vědomí rozpočtové opatření Rady obce v předloženém znění, tj. č. 8/2023 bylo přijato Radou obce 27. 11. 2023 usnesením č. RO/555/23.

Vzalo na vědomí informace o zhodnocení finančních prostředků obce vložených do termínovaných vkladů, podílových fondů a realitního investičního podílového fondu Conseq a zhodnocování na spořicí účtech, jak bylo předneseno a zasláno v materiálech zastupitelům.

Vzalo na vědomí informace o možném zhodnocování volných finančních prostředků

obce a pověřuje Radu obce k investování těchto volných prostředků obce na nejbližší schůzi Rady obce po Novém roce, a to formou termínovaných vkladů nebo spořicího účtu, podle nejvýhodnější sazby u stávajících bankovních institucí.

Schválilo tvorbu sociálního fondu obce Dolní Bojanovice na rok 2024 v předloženém a upraveném znění a v navržené výši, tj. 500 000 Kč a čerpání do maximální výše 523 750 Kč.

Schválilo rozpočet obce Dolní Bojanovice na rok 2024 v předloženém znění:

Příjmy: 94 016 900 Kč
Výdaje: 129 720 800 Kč
Schodek rozpočtu:

35 703 900 Kč

S tím, že rozpočtový schodek je dostatečně krytý uspořeny finančními prostředky na běžných či jiných účtech obce.

Schválilo střednědobý výhled rozpočtu obce Dolní Bojanovice na období let 2025–2027 v předloženém znění.

Schválilo plán nákladů a výnosů VHČ Lesy Dolní Bojanovice na rok 2024 v předloženém znění, tj. v navrhované výši:

Náklady: 510 000 Kč
Výnosy: 600 000 Kč
Hospodářský výsledek: 90 000 Kč

Vzalo na vědomí informace o stažení původní žádosti o poskytnutí individuální neinvestiční dotace z rozpočtu obce na rok 2024 nad 50 tis. organizace Vinařský spolek Dolní Bojanovice, Pod Čaganovem 1069, 696 17 Dolní Bojanovice, IČO: 69720517 a podání nové –

upravené žádosti do 50 tis., o které rozhodla Rada obce.

Schválilo uzavření předložené smlouvy o poskytnutí individuální neinvestiční dotace z rozpočtu obce na rok 2024 mezi obcí Dolní Bojanovice a organizací Orel jednota Dolní Bojanovice, Úvoz 967, 696 17 Dolní Bojanovice, IČO: 63455285, jejímž předmětem je poskytnutí dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na r. 2024 této organizaci ve výši 715 000 Kč, a to za podmínek, jak bylo schváleno usnesením Zastupitelstva obce ZO/159/23 dne 13. 11. 2023.

Schválilo uzavření předložené smlouvy o poskytnutí individuální neinvestiční dotace z rozpočtu obce na rok 2024 mezi obcí Dolní Bojanovice a organizací SK Dolní Bojanovice, z.s. se sídlem Sportovní 977, Dolní Bojanovice, IČO: 46937048, jejímž předmětem je poskytnutí dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na r. 2024 této organizaci ve výši 654 000 Kč, a to za podmínek, jak bylo schváleno usnesením Zastupitelstva obce ZO/160/23 dne 13. 11. 2023.

Schválilo uzavření předložené smlouvy o poskytnutí individuální investiční dotace z rozpočtu obce na rok 2024 mezi obcí Dolní Bojanovice a organizací Svatováclavský sbor a orchestr, z.s., Za Humny 309, Dolní Bojanovice, IČO: 22847880, jejímž předmětem je poskytnutí dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na r. 2024 této organizaci ve výši 110 000 Kč, a to za podmínek, jak bylo schváleno usnesením Zastupitelstva obce ZO/161/23 ze dne 13. 11. 2023.

Schválilo uzavření smlouvy o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na rok 2024 mezi obcí Dolní Bojanovice a městem Hodonín, Masarykovo náměstí 53/1, Hodonín IČ: 00284891, za účelem spolufinancování sociálních služeb poskytovaných ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Hodonín v roce 2024 ve výši 418 800 Kč, za podmínek, jak bylo schváleno usnesením Zastupitelstva obce ZO/163/23 ze dne 13. 11. 2023.

Schválilo poskytnutí návratné finanční výpomoci z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na rok 2024 organizací Centrum pro rodinu a sociální péči Hodonín, z.s., Štefánikova 15, 695 01 Hodonín, IČ: 69722595 ve výši 500 000 Kč za účelem realizace projektu „Nové budovy stacionáře Vlaštovka“, dle předložené žádosti s tím, že tato bude vrácena nejpozději do 31. 12. 2024 a schvaluje uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí návratné finanční výpomoci z rozpočtu obce Dolní Bojanovice v této věci v předloženém znění, tj. včetně zabezpečovacího institutu dle této smlouvy, tj. s následným zřízením zástavního práva či ručitého závazku, a pověřuje RO, aby provedla příslušné rozpočtové opatření v této věci.

Schválilo poskytnutí účelové investiční dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na rok 2024 Diecézní charitě Brno, Oblastní charitě Hodonín se sídlem třída Kpt. Jaroše 1928/9, 602 00 Brno, IČO: 44990260 za účelem úhrady části kupní ceny až do výše 100 000 Kč na nákup osobního

motorového vozidla pro potřeby této organizace a schvaluje uzavření veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Dolní Bojanovice v této věci v předloženém znění, tj. s tím, že bude profinancováno nejpozději do 29. 12. 2023.

Schválilo poskytnutí mimořádného členského příspěvku z rozpočtu obce Dolní Bojanovice na rok 2024 organizací Místní akční skupina Jižní Slovácko, z.s., IČ: 26667401, se sídlem Náměstí 177/2, Lanžhot, a to ve výši 55 000 Kč.

Vzalo na vědomí zprávu o činnosti finančního výboru za rok 2023 v předloženém znění.

Schválilo plán činnosti finančního výboru na rok 2024 v předloženém znění.

Vzalo na vědomí zprávu o činnosti kontrolního výboru za rok 2023 v předloženém znění.

Uložilo Radě obce, aby se zabývala předloženými návrhy opatření z kontrolní činnosti kontrolního výboru s tím, že na toto téma bude uspořádán seminář se zastupiteli.

Schválilo plán činnosti kontrolního výboru na rok 2024 v předloženém znění.

Vzalo na vědomí výroční zprávu o činnosti Základní školy a mateřské školy Dolní Bojanovice, okres Hodonín, příspěvkové organizace za školní rok 2022/2023 v předloženém znění.

Vydalo ve smyslu ust. § 84 odst. 2. písm. h) zák.

č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů **Obecně závaznou vyhláškou** o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství v předloženém znění.

Vydalo ve smyslu ust. § 84 odst. 2. písm. h) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů **Obecně závaznou vyhláškou** o místním poplatku za užívání veřejného prostranství v předloženém znění.

Vydalo ve smyslu ust. § 84 odst. 2. písm. h) zák. č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů **Obecně závaznou vyhláškou** o místním poplatku ze psů v předloženém znění.

Vzalo na vědomí žádost – návrh pana XXX na směnu části pozemku p.č. 443 v k.ú. Dolní Bojanovice včetně stavby rodinného domu ve vlastnictví navrhovatele za části pozemků p.č. 437 a p.č. 449/2, oba v k.ú. Dolní Bojanovice ve vlastnictví obce, dle předložené žádosti a informací uvedených v rozpravě.

Schválilo uzavření dohody o zrušení předkupního práva obce Dolní Bojanovice, jako oprávněné z předkupního práva, vztahující se k pozemkům p.č. 1495/201 ostatní plocha a p.č. 1495/202 ostatní plocha, v k.ú. Dolní Bojanovice, mezi obcí Dolní Bojanovice a paní XXX v předloženém znění.

Schválilo odkup spoluvlastnických podílů, každého o velikosti id. 1/2 na pozemku p.č. 2121/5 ostatní plocha, ostatní

komunikace, o výměře 12 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 2121/1 orná půda, v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 2422-32/2023, od pana XXX a paní XXX za kupní cenu ve výši 150 Kč/m², s tím, že obec ponese náklady spojené s převodem předmětného pozemku.

Schválilo odkup pozemku p.č. 2122/18 ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 9 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 2122/2 vinice, v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 2422-32/2023, od pana XXX za kupní cenu ve výši 150 Kč/m², s tím, že obec ponese náklady spojené s převodem předmětného pozemku.

Schválilo odkup pozemku p.č. 2125/4 ostatní plocha, ostatní komunikace, o výměře 7 m², který vznikl oddělením z pozemku p.č. 2125 zastavěná plocha a nádvoří, v k.ú. Dolní Bojanovice, na základě GP č. 2422-32/2023, od pana XXX za kupní cenu ve výši 150 Kč/m², s tím, že obec ponese náklady spojené s převodem předmětného pozemku.

Požaduje, aby žadatel pan XXX v rámci dokumentace „Studie polyfunkčního domu“ na pozemku p.č. 702/1, p.č. 702/3 a p.č. 700/3, vše v k.ú. Dolní Bojanovice zohlednil umístění minimálně jednoho parkovacího stání na těchto pozemcích a dále aby studie byla v souladu s vyjádřením Městského úřadu Hodonín, odboru stavebního úřadu, oddělení územního plánování, a **schvaluje**, že podmínkou prodeje je získání kladného vyjádření Městského

úřadu Hodonín, odboru stavebního úřadu, oddělení územního plánování Hodonín, a uvedení studie do souladu se záměrem obce dle projektové dokumentace „Dolní Bojanovice, veřejná prostranství – druhá náves“.

Schválilo předřazení bodu 13.4. před bod 10. programu.

Vzalo na vědomí informace o vývoji stavebního řízení pro stavbu rodinného domu na ulici Rýnská paní XXX a k výkladu uplatňování podmínek prostorového uspořádání území dle územního plánu s tím, že v případě opětovného vydání stavebního povolení pro stavbu rodinného domu bude věc projednána na řádném – plánovaném zasedání Zastupitelstva obce, příp. bude k této věci svoláno mimořádné zasedání Zastupitelstva obce.

Vzalo na vědomí informace o výběrových řízeních obce, jak bylo předneseno.

Vzalo na vědomí informace o investiční akci „Kanalizace a vodovod – ul. Višňová, Úzká, Slepá, Dolní Bojanovice“, jak bylo předneseno.

Vzalo na vědomí informace ve věci realizace akce „Oprava střechy Slovácké chalupy“.

Schválilo mimořádnou odměnu starostovi obce Tomáši Makuderovi ve smyslu ust. § 76 odst. 1 zákona o obcích (zák. č. 128/2000 Sb.) ve výši 1,6 násobku nejvyšší odměny, která mu v souvislosti s výkonem funkce za měsíc v průběhu tohoto kalendářního roku náležela, splatnou za měsíc

prosinec tohoto roku, a to za splnění mimořádných či zvlášť významných úkolů obce, kterými významně přispívá k rozvoji obce Dolní Bojanovice, její prezentaci a propagaci v České republice a dalšími činnostmi, kterými šetří prostředky obce, jak byly předneseny a jsou uvedeny v komentáři tohoto usnesení.

Schválilo mimořádnou odměnu místostarostovi obce Ing. Milanu Salajkovi ve smyslu ust. § 76 odst. 1 zákona o obcích (zák. č. 128/2000 Sb.) ve výši 1 násobku nejvyšší odměny, která mu v souvislosti s výkonem funkce za měsíc v průběhu tohoto kalendářního roku náležela, splatnou za měsíc prosinec tohoto roku, a to za splnění mimořádných či zvlášť významných úkolů obce, kterými významně přispívá k rozvoji obce Dolní Bojanovice, její prezentaci a propagaci v České republice a dalšími činnostmi, kterými šetří prostředky obce, jak byly předneseny a jsou uvedeny v komentáři tohoto usnesení.

Schválilo mimořádnou odměnu první radní Rady obce Ing. Evě Rajchmanové ve smyslu ust. § 76 odst. 1 zákona o obcích (zák. č. 128/2000 Sb.) ve výši 2 násobku nejvyšší odměny, která jí v souvislosti s výkonem funkce za měsíc v průběhu tohoto kalendářního roku náležela, splatnou za měsíc prosinec tohoto roku, a to za splnění mimořádných či zvlášť významných úkolů obce, kterými významně přispívá k rozvoji obce Dolní Bojanovice, její prezentaci a propagaci v České republice a dalšími činnostmi, kterými šetří prostředky obce, jak byly

předneseny a jsou uvedeny v komentáři tohoto usnesení.

Vzalo na vědomí informace o připravované akci „Sousedské setkání“ dne 6. 1. 2024 s tím, že bude uskutečněno za stejných – obdobných pravidel, jako bylo v roce 2023.

Vzalo na vědomí plán zasedání Zastupitelstva obce v roce 2024, jak bylo předneseno.

Schválilo název nové ulice v obci Dolní Bojanovice dle předloženého situačního plánu, a to „Mikulecká“.

Na závěr starosta obce poděkoval všem zastupitelům a popřál krásné zbývající adventní dny, požehnané a veselé svátky vánoční a do následujícího roku především pevně zdraví a ukončil zasedání Zastupitelstva obce ve 22.30 hod.

OKÉNKO Z NAŠÍ KNIHOVNY

Čísla z knihovny 2023

- 9 244 knih celkem
- 397 nových knih v roce 2023
- 266 čtenářů, z toho 131 uživatelů do 15 let
- 2 710 návštěvníků
- 5 733 výpůjček
- 609 vypůjčených knih z výměnného fondu

Opravy v knihovně

Z důvodu dlouhodobé vlhkosti a špatného stavu zdiva v knihovně proběhla v lednu rozsáhlá oprava, během které se vlhká omítka odstranila a tento problém se vyřešil injektováním chemické izolace a následnou opravou omítek a výmalby.

Poděkování patří jak pracovníkům obce za dobře odvedenou práci, také pracovnícím obce za pomoc při úklidu a také vám – čtenářům za trpělivost.

Dětský koutek s kavárničkou

V letošním roce jsme dovybavili koutek hracími panely na zeď, větším kobercem a největším lákadlem je bezesporu nová velká kuchyňka, kterou do knihovny věnoval místní Muzejní spolek. Tímto velmi děkujeme.

Klukům Opavským patří velký dík za složení a uvedení do provozu.

Co si můžete kromě knih v knihovně také zapůjčit?

- Společenské hry
- Kouzelné čtení
- Albi tužky
- Audio knihy

V knihovně nabízíme k prodeji dárkové předměty, knihy a kalendáře a také tvorbu od Leony Jordánové, více www.leonajordanova.com

Dětský koutek v knihovně

Semínkovna

Knihovna se koncem února 2024 zapojila do projektu SEMÍNKOVNA. Tento projekt v České republice vznikl v roce 2015.

V České republice je aktuálně více než 200 semínkoven a další fungují také na Slovensku.

Semínkovny jsou svobodná iniciativa pro každého a zapojit se

může skutečně kdokoli. V rámci Semínkoven se vyměňují malé množství semínek určených pro osobní nekomerční využití.

Více informací v knihovně či na www.seminkovny.com

Tak si přijďte vybrat a vyměnit.

Jitka Makuderová
knihovnice

ZŠ A MŠ DOLNÍ BOJANOVICE

Zprávy z MŠ

V lednu jsme se těšili na zimu, jak budeme sjíždět kopec na nových lopatách, které jsme dostali pod stromeček, ale toto přání se nám bohužel nesplnilo.

Následně jsme si užili maškarní dovádění na tradičním karnevalu a v únoru jsme navštívili zábavní park Bambino. Začali jsme jezdit na plavecký kurz do lázní v Hodoníně a předškoláci se připravovali spolu s rodiči na školní docházku v kurzu Školáček. Během zimy jsme pro děti připravili spoustu projektových dnů – např. Jak se žije nevidomým, Smyslohraní, Z pohádky do pohádky. Zápis do MŠ pro nové děti se uskuteční 2. května 2024, pak společně oslavíme Den matek a už teď připravujeme Týden v přírodě, v rámci kterého navštívíme Hájenku v Břeclavi, Salaš Travičnou v Tvarožné Lhotě, zámek v Miloticích nebo uskutečníme Pirátskou plavbu po řece Moravě. Teď už se těšíme na jaro a Velikonoce.

Zlataše Šefčíková

◀ Karneval

Výsledky kontroly České školní inspekce v ZŠ a MŠ

V rámci periodické kontroly do školy po sedmi letech zavítala Česká školní inspekce. Inspekce se uskutečnila ve dnech 22.–24. 11. 2023. Předmětem kontroly šesti inspektorek ČŠI byl průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ, MŠ i školní družině.

- pravidelné zlepšování materiálních podmínek ke vzdělávání,
- efektivně nastavený systém se vzdělávacími výsledky žáků,
- činnost školního parlamentu.

Mateřská škola:

- pestrá nabídka metod a forem práce,
- kvalitní pedagogická diagnostika dětí,
- tvorba plánů pedagogické podpory,
- individualizovaná nabídka vzdělávání dětí.

Školní družina:

- systematické zlepšování materiálních podmínek pro zájmové vzdělávání.

65 kritérií dosáhlo očekávané požadované úrovně a jediné kritérium bylo vyhodnoceno jako vyžadující zlepšení: lepší vedení žáků k vyhledávání informací z různých zdrojů včetně využívání digitálních technologií žáky. Kompletní inspekční zpráva je k dispozici na webu školy www.zsdolboj.cz, v menu ZŠ/Dokumenty školy.

Děkuji všem učitelům a učitelkám ZŠ i MŠ, mým zástupkyním v ZŠ i MŠ, paním vychovatelkám i pedagogickým asistentkám za jejich kvalitní práci a trvalý poctivý přístup ke vzdělávání našich žáků a dětí.

Předmětem byla i veřejnosprávní kontrola finančních prostředků při čerpání dotací z EU – nebylo

zjištěno žádné pochybení či rizika v nakládání s finančními prostředky. **Děkuji oběma ekonomkám školy za jejich odpovědnou a bezchybnou práci.**

I nadále se ve spolupráci s rodiči, zřizovatelem, školskou radou i samotnými žáky budeme snažit co nejlépe naše žáky vzdělávat. Potřebujeme k tomu však i aktivní

přístup, snahu a dobré chování těch, kterých se vzdělávání týká nejvíce – všech našich žáků. ☺

Martin Maňas, ředitel školy

Krátce ze školy

▪ Letos prožíváme ve škole opravdu kulturní rok. Po vánočních koncertech měly naše děti z mateřské školy a prvního stupně ZŠ možnost poslechnout si pohádkové melodie v podání Vojenské

hudby Olomouc. Pak přišlo na řadu divadlo. Žáci a žákyně z první až třetí třídy navštívili v Brně hravé představení „A pak se to stalo“. Čtvrtáci a páťáci zhlédli v divadle Radost v Brně představení „Ronja,

dcera loupežníka“. Žáci šestého a sedmého ročníku byli v divadle Polárka v Brně na hře „Není víc dobré stařenky“. Osmáci a devátáci jeli na představení „Romeo a Julie“ do divadla v Uherském

Lyžařský výcvikový kurz

Recitační soutěž

Divadlo Radost

Koncert Vojenské hudby Olomouc

Setkání školních parlamentů

Ze 75 hodnocených kritérií bylo 9 vyhodnoceno výborně:

Základní škola:

- vize školy a její promyšlená realizace,

Masopust ve školní družině

Chovatelský kroužek ve školní družině

Hradišti. Další divadelní kus se odehrál v našem kulturním domě pro pátý až devátý ročník pod názvem Legenda V+W aneb Příběh Osvobozeného divadla.

■ V okresním kole olympiády z českého jazyka v Hodoníně naši školu reprezentovala Elen Esterková z 9. B, v anglickém jazyce v okrese Hodonín soutěžila Izabela Hromková z 9. A a na čtvrtém místě se umístila Lucie Půlkrábková z 6. A. Gratulujeme Tomáši Konečnému z 6. B a Matěji Myškoví ze 7. A k velmi pěknému druhému místu v okresním kole Zeměpisné olympiády v Rohatci a k postupu do krajského kola v Brně.

■ Koncem února proběhla na naší škole recitační soutěž. Celkem 32 žáků mělo odvahu postavit se na jeviště a zarecitovat pěknou básničku. Na prvních místech ve svých kategoriích se umístily Karolína Bílková z 1. B, Gabriela Es-

Ocenění žákovského parlamentu

SCIO – ocenění

terková z 3. B, Rozálie Dvořáková z 5. B a Adéla Halabrinová z 8. B.

■ V únoru se konalo v Hodoníně setkání školních parlamentů s názvem Dobrá praxe napříč parlamenty. V hlasování v soutěži školních parlamentů jsme získali třetí místo v okrese. Po prezentacích jednotlivých školních parlamentů čekaly na účastníky zajímavé workshopy s členy poroty, mezi kterými byli i senátorka Eva Rajchmanová, starosta Dolních

Bojanovic Tomáš Makudera a režisér a herec Tomáš Magnusek.

■ Do školní družiny již druhým rokem jezdí pracovníce Ekocentra Důbrava z Hodonína s chovatelským programem. Děti se mohly seznámit se zajímavými domácími mazlíčky - agamou, činčilou, chameleonem, morčaty, šneky, potkanem, králíky a ještěrkami. Zahrály si zábavné a poučné hry, dozvěděly se hodně zajímavosti ze života představených zvířátek

a hlavně o tom, jak je třeba se o ně starat, pokud by je měly doma.

■ Významného úspěchu dosáhli naši deváťáci ve srovnávacích testech společnosti Scio. V republikovém srovnání byly výsledky nad průměrem republiky, z matematiky lepší než 70 % zúčastněných škol

a v českém jazyce dokonce lepší než 80 % škol. Testování se v letošním roce účastnilo na 21 000 žáků z 600 škol. Žák 9. A Vojtěch Svoboda získal prvenství v Jihomoravském kraji v testu obecných studijních předpokladů a Viktorie Vlašicová z 9. B si vydobyla v kraji

druhé místo v testech z českého jazyka. Gratulujeme oběma k velkému úspěchu a všem deváťákům přejeme úspěšné složení přijímacích zkoušek.

Miroslava Zmrzliková

Generálka a Školní ples

Ve čtvrtek 1. února 2024 se v sále Obecního domu konala generálka polonézy žáků 9. tříd.

Choreografie a nácvičku se ujaly opět paní učitelky Aneta Ištvánková a Hana Kuběnová. Letošní polonéza byla netradiční hlavně v tom, že ji nacvičovalo 26 děvčat a 15 kluků. Hudba byla emotivní, taneční a plná hezkých prvků, které deváťáci krásně zvládli.

Po odtačení následovalo představení. Letos žáci opět vystupovali dvakrát. Obohacením večera bylo vystoupení žákyň 1.-4. ročníku tanečního oboru ZUŠ Dolní Bojanovice pod vedením paní učitelky Simony Paris. Patří jim velký dík. Generálkou si naši žáci vyzkoušeli vystupovat před velkým publikem, které se ten večer do sálu dostavilo. Odměnění byli velkým potleskem.

Školní ples se konal v sobotu 3. února 2024 v sále Obecního domu. K tanci a poslechu hrála sku-

pina PLUS music band a DJ Seba. Po slavnostním zahájení plesu následovala polonéza, šerpování, rodičovské sólo a sólo čtyřlístkové. Nechyběla bohatá tombola, hodně využívaný fotokoutek a michané

nápoje. Nálada byla velmi veselá, deváťáci tančili celý večer a užili si to opravdu hodně. Za krásnou výzdobu a organizaci patří velký dík paní Tomšejové, Foltýnové, Dvořákové, Jaškové, třídním důvěrníkům a všem, kteří se na plese podíleli.

Aneta Ištvánková

Sedmáci na lyžáku

Letos si sedmáci výpis z vysvědčení vyzvedli až po jarních prázdninách, jelikož v době jeho rozdávání a pololetních prázdnin trávili čas na lyžařském výcviku.

Sněhové podmínky nejsou letos v naší republice nejpříznivější, o to více si vážíme skutečnosti, že se nám podařilo celý týden lyžovat. Některé dny byly podmínky i velmi dobré, někteří si dokonce díky biatlonovému areálu ve Velkých Karlovicích vyzkoušeli i běžky. Všichni žáci se v lyžařských dovednostech posunuli o kus dál a všichni se nakonec dostali na velký svah. Vyhnula se nám vážnější zranění, což je jeden z hlavních cílů, který byl splněn.

Chata byla taktéž výborně připravena a žáci si odváží spoustu zážitků i ze společných večerů.

Ty byly naplněny SoláňCupem, přednáškami, karnevalem nebo diskotékou. V odpočinkovém dnu trávili čas částečně na svahu nebo na již zmíněných běžkách a odpoledne navštívili Vodní svět, kde zregenerovali své tělo a zadováděli si třeba na tobogánu.

Letos se lyžařský výcvikový kurz velmi vydařil a za to děkuji jak žákům, tak především jejich instruktorem.

Marian Dvořák

INFORMACE A ZPRÁVY ZE ZUŠ

V sále Obecního domu se uskutečnil ve čtvrtek 21. prosince 2023 Adventní koncert hudebního a tanečního oboru naší školy, na kterém vystoupily přípravný i mladší pěvecký sbor, starší pěvecký sbor společně se skupinou JOPAPADAM, Musica Magnifica za doprovodu komorního souboru, skupina Ztratěné klíče, cimbálová muzika, dechový soubor a všechny ročníky tanečního oboru.

V zaplněném sále se tak každý mohl naladit do předvánočního času a vychutnat si nezapomenutelné okamžiky, které byly pro všechny krásně připraveny. Kdo by chtěl zavzpomínat, může celý koncert zhlédnout na YouTube naší ZUŠ.

V letošním školním roce se také konají soutěže ZUŠ. Naše škola se zapojí do soutěží ve hře na klavír, housle a do soutěže dechových souborů do 18 členů. Okresní kolo ve hře na klavír, tradičně za velké účasti, již proběhlo v pondělí 26. února 2024 v Hodoníně. Zde ze třídy p. uč. Jany

Gajdošíkové získala v I. kategorii **Gabriela Zlomková 3. místo**, ze třídy p. uč. Michaely Esterkové získala v 0. kategorii **Terezie Plhalová 2. místo**, v I. kategorii **Gabriela Esterková 1. místo s postupem** a v V. kategorii **Te-reza Komosná 1. místo**.

Všem gratuluji k dosaženým výsledkům a děkuji za vzornou reprezentaci naší školy i obce a přeji veselé Velikonoce.

*Stanislav Esterka
ředitel ZUŠ Dolní Bojanovice*

ZAJÍMAVOSTI

Kameny zmizelých

V Dolních Bojanovicích, tak jako ve většině vsí v Československu, žily před druhou světovou válkou židovské rodiny. U nás to byli Treiblovi, Mandlovi a Lechnerovi.

Kameny zmizelých

Z dobových pramenů víme, že patřili mezi uznávané obyvatele obce. Vlastnili obchod, hospodu a zapojovali se do života v obci. V lednu roku 1942 však byli odvezeni do Hodonína, odtud následně deportováni do koncentračního tábora v Terezíně a následně do Osvětimi, kde stopy po nich končí. Mimo jmen na pomníku padlých a dokumentů v archívech o těchto lidech už nejsou žádné další zprávy. Nemají hrob ani jiné místo, které by připomínalo tyto spoluobčany. To se brzy změní.

Stolpersteine – v Česku známé jako kameny zmizelých jsou původně projektem německého umělce Guntera Demniga, který první kámen v podobě mosazné dlažební desky se jmény zesnulých položil před radnicí v Kolíně nad Rýnem v roce 1992. Od té doby se kameny vkládají do chodníků před domy, kde žili lidé, kteří

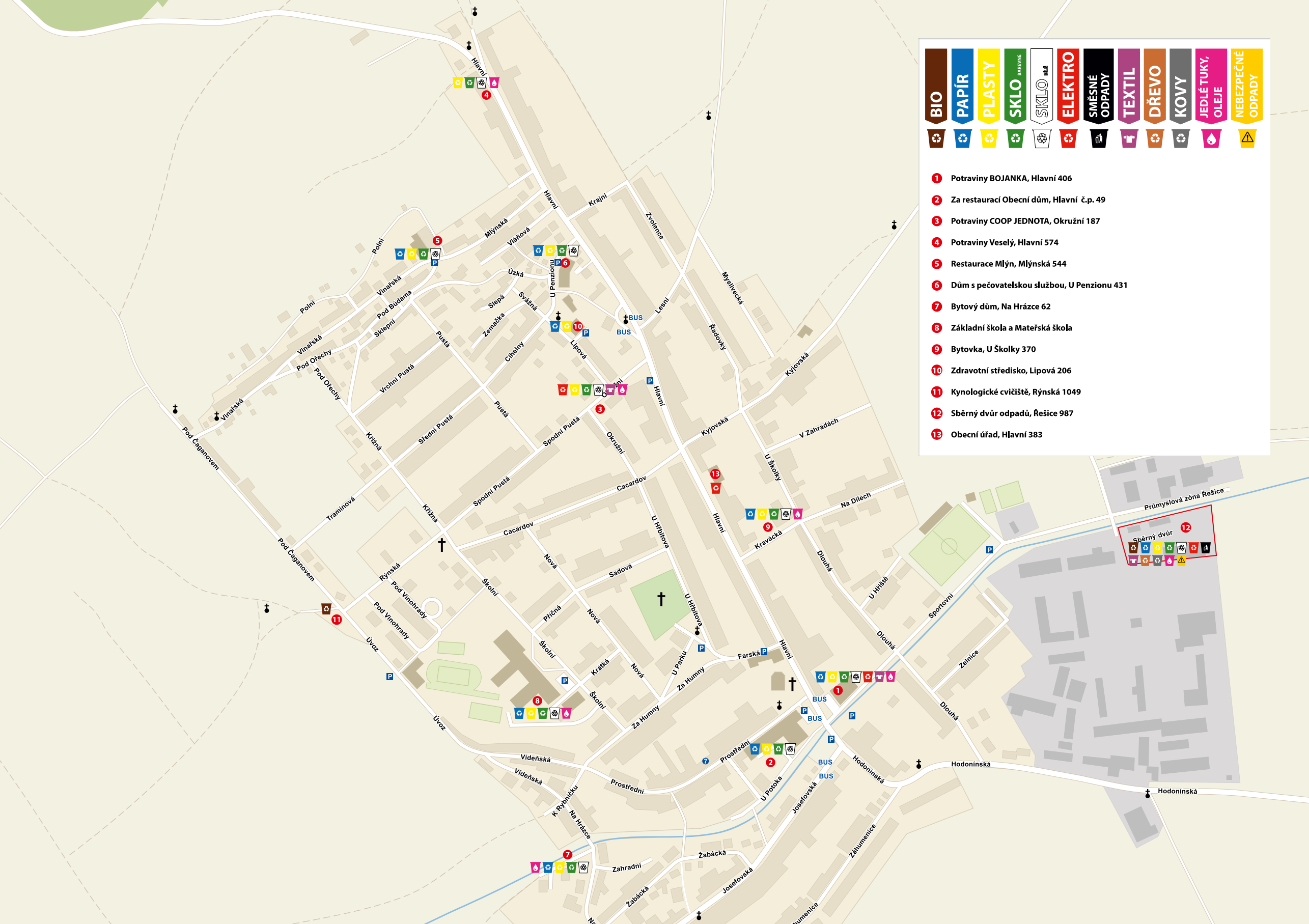
Rodina Mandlova

KALENDÁŘ NA ROK 2024 BOJANOVICE

ČERVENEC	SRPEN	ZÁŘÍ	ŘÍJEN	LISTOPAD	PROSINEC
1 Jaroslava	1 Oskar	1 Linda	1 Igor	1 Felix	1 Iva
2 Patricie	2 Gustav	2 Samuel	2 Oliver, Olivie	2 Vzpomínka na zesnulé	2 Blanka
3 Radomír	3 Miřuše	3 Adéla	3 Bohumil	3 Hubert	3 Svatoslav
4 Prokop	4 Dominik	4 Jidiřka	4 František	4 Karel	4 Bára
5 Den slovanských věrozvěstů Cyril, Metoděj	5 Kristián, Milvoj	5 Boris	5 Eliška	5 Miriam	5 Jitka
6 Den upálení Mistra Jana Husa	6 Oldřiška	6 Boleslav	6 Hanuš	6 Liběna	6 Mikuláš
7 Bohuslava	7 Lada	7 Regina	7 Justýna	7 Saskie	7 Ambrož
8 Nora	8 Soběslav	8 Mariana	8 Věra	8 Bohumír	8 Květoslava
9 Drahoslava	9 Roman	9 Daniela	9 Štěfan, Sára	9 Bohdan	9 Vratislav
10 Amálie, Libuše	10 Vavřinec	10 Irma	10 Marina	10 Evžen	10 Jülie
11 Olga	11 Zuzana	11 Denisa, Denis	11 Andrej	11 Martin	11 Dana
12 Božek	12 Klára	12 Marie	12 Marcel	12 Benedikt	12 Simona
13 Markéta	13 Alena	13 Lubor	13 Renata	13 Tibor	13 Lucie
14 Karolína	14 Alan	14 Radka	14 Agáta	14 Sáva	14 Lýdie
15 Jindřich	15 Hana	15 Jolana	15 Tereza	15 Leopold	15 Radana
16 Liboslav	16 Jáchym	16 Ludmila	16 Havel	16 Otomar	16 Albína
17 Martina	17 Petra	17 Naděžda	17 Hedvika	17 Den boje za svobodu a demokracii Mahulena	17 Dan, Daniel
18 Drahomíra	18 Helena	18 Kryštof	18 Lukáš	18 Romana	18 Miloslav
19 Čeněk	19 Ludvík	19 Zita	19 Michala, Michaela	19 Alžběta	19 Ester
20 Ilja	20 Bernard	20 Oleg	20 Vendelin	20 Nikola	20 Dagmar
21 Vítězslav	21 Johana	21 Matouš	21 Brigita	21 Albert	21 Natálie
22 Magdaléna	22 Bohuskav	22 Darina	22 Sabina	22 Cecílie	22 Šimon
23 Libor	23 Sandra	23 Berta	23 Teodor	23 Kliment	23 Vlasta
24 Kristýna	24 Bartoloměj	24 Jaromír	24 Nina	24 Emilie	24 Štědrý den Adam, Eva
25 Jakub	25 Radim	25 Zlata	25 Beáta	25 Kateřina	25 1. Svátek vánoční Boží hod vánoční
26 Anna	26 Luděk	26 Andrea, Ondřejka	26 Erik	26 Artur	26 2. Svátek vánoční Štěpán
27 Věroslav	27 Otakar	27 Jonáš	27 Šarlota	27 Xénie	27 Žaneta
28 Viktor	28 Augustýn	28 Den české státnosti Václav	28 Den vzniku samostatného Československa	28 René	28 Bohumila
29 Marta	29 Evelína	29 Michael	29 Silva	29 Zina	29 Judita
30 Bořivoj	30 Vladěna	30 Jeroným	30 Tadeáš	30 Ondřej	30 David
31 Ignác	31 Pavlína		31 Štěpánka		31 Silvestr

Piktogramy v kalendáři značí: Svaz tříděného odpadu Svaz komunálního odpadu

Z technických důvodů může dojít k drobným změnám svozů tříděného a komunálního odpadu.

- 1** Potraviný BOJANKA, Hlavní 406
- 2** Za restaurací Obecní dům, Hlavní č.p. 49
- 3** Potraviný COOP JEDNOTA, Okružní 187
- 4** Potraviný Veselý, Hlavní 574
- 5** Restaurace Mlýn, Mlýnská 544
- 6** Dům s pečovatelskou službou, U Penzionu 431
- 7** Bytový dům, Na Hrázce 62
- 8** Základní škola a Mateřská škola
- 9** Bytovka, U Školky 370
- 10** Zdravotní středisko, Lipová 206
- 11** Kynologické cvičiště, Rýnská 1049
- 12** Sběrný dvůr odpadů, Řešice 987
- 13** Obecní úřad, Hlavní 383

PLÁNOVACÍ KALENĚ OBEC DOLNÍ

byli odvečeni v rámci holocaustu nebo zavražděni nacistickým režimem.

V Dolních Bojanovicích tak bude umístěno osm kamenů před obchodní dům Kvart, kde měla obchodní rodina Mandlova, která zde žila s rodiči Lechnerovými, spolu s nimi zde před deportací bydlela i rodina Treiblova.

Kameny představíme při pietním aktu u pomníku padlých při výročí osvobození naší obce na konci druhé světové války, který se uskuteční v neděli 14. dubna 2024. Poté budou kameny instalovány na místo před obchodní dům Kvart.

I v dnešní době existují situace, kdy jsou lidé proti své vůli odve-

čeni z domu a zabiti, a navždy tak zmizí z povědomí svých sousedů a spoluobčanů. Kameny zmizelých tak nebudou připomínat jen doby dávno minulé, ale budou i důležitým mementem pro další generace.

Michael Purmenský

LEDEN	ÚNOR	BŘEZEN	DUBEN	KVĚTEN	ČERVEN
1 Den obnovy samostatného českého státu, Nový rok	1 Hynek	1 Bedřich	1 Velikonoční pondělí Hugo	1 Svátek práce	1 Den dětí Laura
2 Karin	2 Nela	2 Anežka, Ines	2 Erika	2 Zikmund	2 Jarmil
3 Radmila	3 Blažej	3 Kamil	3 Richard	3 Alex	3 Tamara
4 Diana	4 Jarmila	4 Stela	4 Ivana	4 Květoslav	4 Dalibor
5 Dalimim	5 Dobromila	5 Kazimír	5 Miroslava	5 Klaudie	5 Dobroslav
6 Zjevení Páně, Tři Králové Kašpar, Melichar, Baltazar	6 Vanda	6 Miroslav	6 Vendula	6 Radoslav	6 Norbert
7 Vilma	7 Veronika	7 Tomáš	7 Herman	7 Stanislav	7 Iveta
8 Čestmír	8 Milada	8 Gabriela	8 Ema	8 Den vítězství	8 Medard
9 Vladan	9 Apolena	9 Františka	9 Dušan	9 Ctibor	9 Stanislava
10 Břetislav	10 Mojmír	10 Viktorie	10 Darja	10 Blažena	10 Otta
11 Bohdana	11 Božena	11 Anděla	11 Izabela	11 Svatava	11 Bruno
12 Pravoslav	12 Slavěna	12 Řehoř	12 Julius	12 Pankrác	12 Antonie
13 Edita	13 Věnceslav	13 Růžena	13 Aleš	13 Servác	13 Antonín
14 Radovan	14 Valentýn, Valentýna	14 Matylda	14 Vincent	14 Bonifác	14 Roland
15 Alice	15 Jiřina, Jorga	15 Ida	15 Anastázie	15 Žofie	15 Vít
16 Česlav/Ctirad	16 Ljuba	16 Elena, Herbert	16 Irena	16 Přemysl	16 Zbyněk
17 Drahošlav	17 Miroslav	17 Vlastimil	17 Rudolf	17 Aneta	17 Adolf
18 Vladislav	18 Gisela	18 Eduard	18 Valerie	18 Nataša	18 Milan
19 Doubravka	19 Patrik	19 Josef	19 Rostislava	19 Ivo	19 Leoš
20 Ilona	20 Oldřich	20 Světlana	20 Marcela	20 Zbyšek	20 Květa
21 Běla	21 Lenka, Eleonora	21 Radomil, Radek	21 Alexandra	21 Monika	21 Alois
22 Slavomír	22 Petr	22 Leona	22 Evženie	22 Emil	22 Pavla
23 Zdeněk	23 Svatopluk	23 Yvona	23 Vojtěch	23 Vladimír	23 Zdeňka
24 Milena	24 Matyáš, Matěj	24 Gabriel	24 Jiří	24 Jana	24 Jan
25 Miloš	25 Liřy, Liliána	25 Marián	25 Marek	25 Viola	25 Ivan
26 Zora	26 Dorota	26 Emanuel	26 Ota	26 Filip	26 Adriana
27 Ingrid	27 Alexandr	27 Dita	27 Jaroslav	27 Valdemar	27 Ladislav
28 Otylie	28 Lumír	28 Soňa	28 Vlastislav	28 Vilém	28 Lubomír
29 Zdislava	29 Horymír	29 Velký pátek Taťána	29 Robert	29 Maxmilián	29 Petr, Pavel
30 Robin		30 Arnošt	30 Blahoslav	30 Ferdinand	30 Sárka
31 Marika		31 Kvído		31 Kamila	

Upozorňujeme, že termíny předem plánovaných kulturních akcí mohou být změněny.

Na radnici před 100 lety

Protokol o schůzi obecního výboru ze dne 2. září 1900 v D. Bojanovicích.

Program:

1. Porada ohledně obecních nájmu
2. Porada ohledně odměny za přehled masa
3. Porada ohledně místa na kopání hlíny
4. Pan revírní žádá za ponechání pachtu u myslivny
5. Porada o příspěvcích pro platy učitelů
6. Veselý Josef žádá odkoupení kousku místa u jeho chalupy
7. Co má se státi s Rybníčkem
8. Pan učitel Noháč žádá příspěvek na bytné

1. Obecní nájmy se mají obnovit opět na tři léta za předešlých podmínek a nájem se má veřejně pronést ve čtvrtek dne 6. září. Nájemníci, kteří nemají žádného majetku, musí mít ručitelů a kteří nemají stálý pacht zaplacený, musí si do příští

neděle zaplatit, jinak by se jim nájem neuhradil. Na hlinu má být ponechané místo u obecní cihelny, k čemuž se sousední odměry s tou podmínkou pronajmou, že nastávající nájemník jest povinen tam nechati kopati hlinu občanům.

2. Ohledně odměny za přehled masa bylo usneseno, že dosavadní prohlížitelé obdrží odměny každý 15 zl. Na to se má od řezníků vybírat poplatky do obecní pokladny 30 krejcarů z jednoho kusu dobytka.

5. Páni učitelé příspěvky nedostanou žádné.

6. Žádost Josefa Veselého za ponechání kousku místa u jeho chalupy se zamítá z té příčiny, že tam není místo.

7. Ohledně Rybníčku bylo usneseno, aby byl příštím jarem celý osetý ječmenem a zároveň vysokou jetelinou.

8. Příspěvek na byt p. učitelí Noháčovi se nepovoluje.

Dále bylo usneseno, že má též Řešice býti příštím jarem rovněž ječmenem oseta a do toho taktéž jetelinu. Nájemce obecní honitby má do obecní pokladnice platiti 20 zl. Ohledně cesty od zbrodské myslivny k Jaroňovicím, má se s ohledem na to, že tato cesta byla od nepaměti veřejnou, žádati správu c. a k. velkostatku, aby užívání této cesty nezakazovala. Ohledně silnice nad Starýma horama atd. ke St. Poddvorovu bylo usneseno požádati některého oprávněného inženýra za vyměření a ten kousek u Drahu má se vysázeti agátem. Hora se má zarážet příští čtvrtek, jak to bylo dosavadním zvykem.

Protokol skončen a podepsán.

Stanislav Doležal

Ze starých časů

V dávných dobách bývala Morava častým cílem mnoha různých nájezdníků. Oblast napadali Avari, Tataři, Turci, později Bočkajovci, všechno to završili Pražci (pruští vojáci, kteří Moravou táhli po vyhrané bitvě u Hradce Králové v roce 1866 proti Rakousku – pozn. redakce).

Jednoho dávného letního dne zase hořely na kopcích ohně. Lidé si tak dávali znamení zlé zvěsti. „Turek na nás jede“, šířilo se mezi nimi. A tak, kdo mohl, utíkal do lesů nebo do skrýší, dokud byl čas. Tenkrát sahal les až do místa, kde je dnes kaplička Svaté Trojice.

Dobytek lidé nahnali do doliny u Staré studny, sami pak utíkali cestičkou do kopce k Mutěnskému lesu, kde se dalo lépe schovat. Protože to nebylo poprvé, co tudy

před nájezdníky běželi, říkali té cestě do kopce „Žalostná“ a jmenuje se tak dodnes.

V Prostřední ulici, někde poblíž dnešní pošty, bydlela v usedlosti mladá, čerstvá vdova s děťátkem v peřince. Také by se ráda dostala do bezpečí. Jak to ale udělat, když jí neměl kdo se vším pomoci. Její manžel, hospodář při senách na panském ten samý rok zmokl, začal krepírovat (stonat – pozn. redakce) a do dvou neděl byl pod drnem.

Sousedé měli v takové chvíli starostí dost, tak si řekla, že zůstane a nějak si bude muset poradit.

Nájezdníci tenkrát opravdu do Bojanovic vpadli a řádili jak pominutí. Co mohli, vydrancovali, co nemohli nějak využít, zapálili. Pokud někoho dostihli, buď ho zabilo nebo odvěkli. Každá hrůza ale jednou skončí a také tentokrát ohně dohořely, prach se usadil a lidé se začali vracet z lesních skrýší. Ne však domů, ale tam, kde kdysi své domovy měli. Zkáza byla všude, ještě štěstí, že ten rok nebylo ještě všechno obilí sklizeno jako jiná léta.

Ani Prostřední ulici se oheň nevyhnul. Domy tehdy bývaly z větší části dřevěné, střechy doškové, nebylo tedy moc co zachraňovat. Nejlepší, co se dalo udělat, bylo srovnat zem a začít úplně znovu. Když sousedé mladou hospodyni s děťátkem nenašli, řekli si, že je nepřítel také nejspíš odvěkli. Ženu zotročí a z chlapce vychovají janičáře. (Janičáři byli původem unesení chlapci z Moravy, Balkánu a jiných krajín. Nájezdníci je vycvičili jako své bojovníky, protože v dospělosti byli větší a silnější než jejich rasa.) Tak to tenkrát chodilo.

Jak ubíhal čas, po nájezdnické zkáze se domy postupně obnovovaly. Také na místě, kde dříve bydlela mladá vdova, se usadila nová rodina. Postavili si tu obytný domek, a jak se jim postupně lépe dařilo, rozhodli se pro stavbu nové maštale. Začali z gruntu – vykopali pořádné základy, a aby bylo všechno bytelné, stavěli tentokrát z cihel. Vyhnali do výše zdi, založili stropy a podepřeli je zděným středovým pilířem. Zedníci mistři byli na své dílo náležitě pyšní, ale za pár dní

se nestačili divit. Maštala pobořená a pilíř zmizel v zemi. Odkopali tedy probořenou hlínu, až objevili jakousi dutinu. Když se jeden z odvážlivců spustil dovnitř, ocitl se v nevelkém kružleném sklepe. Navíc ke své hrůze uviděl ve světle svíčky v rohu sklepa sedět na dřevěném špalíku zchátralou postavu ženy s děťátkem v náručí. Zpráva se rychle rozletěla po dědině a teprve pak si někteří z nejstarších pamětníků uvědomili, kam za nájezdnického útoku tak záhadně zmizela mladá vdova. Ta se v nejvyšší nouzi rozhodla schovat do zamaskovaného sklepa v komoře. Slídící divoši je sice nenašli, ale hořící domek zavalil padací dvířka. Ze sklepa se stala past. Oba se uvnitř udusili a zůstali tam navždy.

Josef Pospíšil

Mnoho obyvatel bylo odvedeno do otroctví

Expozice bojanovských nálezů

Na obecní úřad se po více jak dvou letech vrátila expozice nálezů z okolí obce, které posbíral pan Josef Pospíšil. Nálezy mapují osídlení v katastru Dolních Bojanovic od dob neolitu přes dobu bronzovou, středověk až po nálezy fragmentů z bojů druhé světové války. Raritní jsou však nálezy sošek gladiátorů a spony pravděpodobně z doby římských provincií.

Pan Pospíšil je sice nálezce, ale dle zákona patří všechny archeologické nálezy příslušnému kraji. Bylo tedy nutné nálezy převést do Masarykova muzea v Hodoníně,

kde je archeologové zaevidovali, včetně míst nálezů. Místo depozi-táře muzea jsou však znovu vystaveny ve vestibulu obecního úřadu, kde je může denně vidět veřejnost.

Nájezdy Turků

KRÁTKÉ I DELŠÍ ZPRÁVY

Volba stárků

Na druhý svátek vánoční, kdy si připomínáme prvomučedníka svatého Štěpána, si chasa vybírá stárky, tedy své zástupce, kteří povedou krojovanou chasu během celého následujícího roku. Před volbou úřadující stárci Lukáš Chromeček, Ondřej Petrjánoš, Pavel Pospíšil a Štěpán Rebenda poděkovali chasa za práci, kterou v uplynulém roce odvedla, a zástupcům obce a otci Petru Karasovi za podporu a spolupráci. Za bouřlivého skandování pak byli do zákulisí Obecního domu předvoláváni kandidáti na funkce nových stárků. Z náročné a rozváž-

né volby pak vyšli stárci Martin Trn, Filip Němec, Filip Hubačka a Adam Grégr. Svou volbu stárek měla také děvčata, která stárkům s pořádáním akcí a vedením chasy pomáhají. Zvoleny byly Alžběta Martínková a Veronika Herková. Všem zvoleným stárkům a stárkám gratulujeme a přejeme mnoho sil v tomto zodpovědném a nelehkém úkolu.

Tříkrálová sbírka

Tříkrálová sbírka pořádaná farní charitou a Oblastní charitou Hodonín se u nás koná pravidelně od roku 2000. Po ranní mši sloužené za koledníky, pořadatele sbírky a dár-

ce se desítky koledníků přesunuly z kostela sv. Václava na obecní úřad. Odtud za zpěvu koledy My tři králové vyrazilo do obce 21 skupinek s kasičkami a křídami k označení domů typickým K+M+B, což nejsou iniciály králů Kašpar, Melichar a Baltazar, ale zkratka slov Kristus mansionem benedicat – tedy „Ať Kristus žehná tomuto domu“. Za tato písmena se také píše letopočet. Díky všem organizátorům, koledníkům a štědrým dárcům se v naší obci vybralo 213 566 Kč. Tímto ještě jednou všem zúčastněným děkujeme.

Sousedské setkání

První sobotu v roce 2024 se na návsi konalo Sousedské setkání, tedy „obecní zabíjačka“ spojená se zpěvem koled a společným setkáváním. Do organizace se mimo vedení obce a zastupitelů zapojily také obecní spolky a „uličnické party“ - jmenovitě Sportovní klub, Divadelní spolek, místní organizace Zahrádkářského svazu, Myslivecké sdružení Stupava, Vinařský spolek a uličky Lipová a Žabácká. Klasické zabíjačkové speciality tak obohatily i jiné teplé a studené pochutiny. K poslechu pak hrála cimbálová muzika Modruša.

Ples vinařů a přátel vína

Ples vinařů a přátel vína, který se konal 13. ledna byl v něčem výjimečný. Tento rok přijala pozvání pořadatelů dechová hudba Moravská 12 a vystřídala po několika letech všemi oblíbenou Túfaranku. Očekávání a zvědavost byla velká, jelikož se kapela v naší obci představila poprvé, ale spokojenost všech, kteří se na ples přišli pobavit, ještě větší.

Již tradičně (kromě dvou nešťastných „covidových let“) se ples těší velké oblibě. Nejinak tomu bylo i letos a parket i prostor v restauraci

Obecní dům, kde nás rozezpívala CM Slovácko mladší, byl plný.

Velké poděkování patří všem bojanovským, ale i přespolním podnikatelům za jejich dary, díky kterým se i v dnešní době podařilo připravit velmi hodnotnou tombolu. A v neposlední řadě patří velké poděkování místním a taktéž přespolním vinařům za skvělá vína v salonu vín, díky kterým může být Ples vinařů opravdu plesem vinařským.

Tak příští rok 11. ledna 2025 se těšíme na viděnou.

Krojový ples

Krojový ples u nás patří k tradici, která byla přerušena jen jedním rokem kvůli COVIDu. Členové KDU-ČSL ho pořádají už po padesáté čtvrté. Díky zavedené tradici a dobrému organizátorskému týmu se jedná o jeden z nejhezčích plesů na Podluží co do počtu krojovaných - ať už jde o krojovanou mládež, která předtančila besedu, tak i další návštěvníky, dospělé a seniory (tetičky a strýčky) v krojích. Ples je ukázkou naší úcty a lásky ke kroji. V sobotu 20. ledna lákala návštěvníky dechová hudba Podlužanka, možnost zazpívat si u cimbálové muziky (CM Vojara), ochutnávka dobrého vína a také bohatá tombola. Zkrátka všechno, co má dobrý ples nabídnout. Mladší návštěvníci z řad krojové chasy si po oficiálním zakončení vyžádali diskotéku, která trvala do brzkých ranních hodin.

Festival tolerance a Slovácký humanitární ples

Festival tolerance a Slovácký humanitární ples konaný 9. a 10. února jsou akce pořádané sdružením OÁZA Hodonín a místní Diagonálou, která je pořádá již 24. rokem. Festival tolerance je přehlídkou zrakově postižených písničkářů podpořených tanečními soubory

a hudebními skupinami. Výtěžek charitativního koncertu pak putuje na podporu organizace OÁZA Hodonín. V podobném duchu se nese i Slovácký humanitární ples, který je hojně navštěvován lidmi s handicapem prakticky z celé republiky. K tanci a poslechu hrála Veselá muzika z Ratiškovic a Jan-kova cimbálová muzika ze Starého Poddvorova. Součástí bohatého programu bylo třeba předtančení polonézy žáky základní a mateřské školy, krojovaná beseda, vystoupení gymnastek All Stars Fitnes Lužice a jako půlnoční překvapení vystoupila s kankánem taneční skupina Black and White z Hodonína. Ve fo-

yer Obecního domu pak bylo možné zakoupit výrobky chráněných dílen Duko, Obroda a Ateliéru Impala.

Dětský krojový ples

Dětský krojový ples byl tečkou za krátkou, zato intenzivní plesovou sezónou. Konal se na fašaňkovou neděli 11. února v sále Obecního domu. K tanci dětem hrála Veselá muzika z Ratiškovic. Na programu nechybělo taneční sólo, vystoupení dětí z DFS Slunéčko a samozřejmě bohatá tombola. Děkujeme všem rodičům, kteří vedou děti od malička k účtům ke kroji a k folkloru.

Redakční rada

Zvolení stárci – Martin Trn, Filip Němec, Filip Hubačka a Adam Grégr

Volba stárek

Festival tolerance – Soubor PASTELKY Kyjov

Slovácký humanitární ples – kankán

SPOLKY

Muzejní spolek

V roce 2023 Muzejní spolek na Slovácké chalupě zajišťoval nejen prohlídky a chod chalupy, ale připravil hned dvě výstavy.

Velikonoční výstava figurek ze šustí byla unikátní a velmi hezká. Paní Žádníková ze Vnorov přivezla přes 200 figurek, znázorňujících zvířata a lidi při práci i zábavě, a při vernisáži hosty seznámila se svou tvorbou

a náročným koníčkem. Výstava byla doplněna kraslicemi paní Marie Bobčíkové, rodačky z Dolních Bojanovic. Srpnová výstava „Stará rádia na Slovácké chalupě“ byla také velmi zajímavá. Návštěvníci si

mohli prohlédnout dnes už vzácné exponáty. Velké poděkování patří paní Růženě Buškové, která zapůjčila většinu rádií z vlastní sbírky, ale i dalším našim spoluobčanům, kteří své skvosty poskytli a k výstavě zapůjčili. Děkujeme všem.

Jen škoda, že oběma výstavám se nedostalo větší propagace, aby je mohlo zhlédnout více návštěvníků – to bude náš úkol do budoucna, protože ve výstavách bychom rádi pokračovali i v tomto roce a na Slováckou chalupu návštěvníky opět pozvali.

Je nutno vzpomenout i to, že z části dobrovolných příspěvků, sloužících k financování různých drobných oprav a zakoupení nových exponátů, jsme darovali větší částku na zakoupení dětské kuchyňky a tu jsme věnovali do dětského koutku v knihovně – jako dík za spolupráci jak s Obcí Dolní Bojanovice, tak s obecní knihovnou.

Růžena Kašíková

Myslivecký spolek

Vážení čtenáři, blíží se čas kladení mláďat většiny naší zvěře. Je tedy možné, že se s nimi v lese setkáte. Jak se v tuto jarní dobu v lese chovat?

Mláďata i jejich matky potřebují především klid, kterého se jim v této rušné době dostává jen poskrovnu. Ať jsou to motorové padáky či rogala, která proti předpisům létají v polích kousek nad zemí a myslí si, že je nikdo nevidí, hledači pokladů běhající všude po polích či motorkáři a čtyřkolky,

na kterých lidé v polích a často i v lesích jezdí jen tak pro zábavu. Tato někdy doslova švaná zvěř, která v končících zimních a prvních jarních dnech už přes zimu spotřebovala všechny tukové zásoby, a její jarní „naháňka“ končí většinou tragicky. Tedy bohužel vždy jen pro zvěř. Je škoda, že se

občané, hlavně „psíčkaři“, neumí vžít do plné srny, která má těsně před porodem někdy i tři srnčat. Je to totiž jako by vaše maminka nebo manželka musela v devátém měsíci přeběhnout dvakrát až třikrát denně půl katastru obce, protože se jí prostě nedostane klidu, aby si někde odpočinula.

Často po slušném napomenutí takového psovoda, kterému evidentně pes běhá po poli i 200 metrů daleko, slyšíme (když nám teda zrovna sprostě

nevynadá a nevyhrožuje - pes má dle zákona být na honebním pozemku stále na vodítku), že my jsme ti vrazi a že stejně budeme zvěř lovit. Ano, budeme. Ale podle dost složitých pravidel a nařízení a v dobu k tomu určenou. Navíc tento odlov není dobrovolný, jak si většina občanů myslí, ale nařízený a musí být splněn.

Prosím za náš spolek a hlavně za naši zvěř všechny naše občany, buďte ohleduplní. Děkujeme.

Myslivosti zdar!

*Josef Bartál, hospodář
MS Stupava Dolní Bojanovice*

KYBERKOMPAS

#technologie #bezpecnost #inovace

Náš svět je digitální a budoucnost každého z nás je nevyhnutelně spojená s technologiemi. Proto je užitečné se v nich orientovat. Jaké příležitosti přináší a na co si dát raději pozor? Smyslem Kyberkompasu je ukazovat bezpečný směr k možnostem digitálních technologií. Naleznete v něm doporučení na zajímavé aplikace, informace o digitálních inovacích či bezpečnostní tipy.

Vlastním očím už nemůžete věřit

Slyšeli jste někdy pojem „deepfake“? Je na čase se jej naučit. Jde totiž o vážnou hrozbu, se kterou se budeme setkávat stále častěji. Jde hlavně o videa, fotografie či audio nahrávky, které byly zkreslené či uměle vytvořené pomocí nástrojů, které dnes označujeme jako generativní umělá inteligence. Výsledek působí natolik věrohodně, že odhalení může být poměrně obtížné. Deepfake se pak využívají v rámci podvodů, v politických kampaních, dezinformačních ope-

racích, v rámci šikany či jako výraz lidové tvořivosti. Nejde o něco z budoucnosti, např. už v naší poslední prezidentské volbě se některá deepfake videa vyskytla. Taktéž současné válečné konflikty doprovází obrovské systematické kampaně, které tuto technologii zneužívají. Možná si myslíte, že fotomontáže a video podvrhy nejsou nic nového, a máte pravdu. Jenže v minulosti to byl náročný proces, který vyžadoval určitou expertizu. Dnes je příprava velmi jednoduchá, levná a široce dostupná. Znamená to, že množství tohoto

obsahu bude narůstat. Zároveň byste možná byli překvapeni, jak špatní byste v odhalování deepfake obsahu byli. Naznačují to data z testu společnosti iProv – přibližně 66 % účastníků deepfake rozlišit nedokáže. Je pravda, že existují některé znaky, díky kterým lze deepfake rozeznat (např. nesedící zvuk k pohybům rtů), nemůžeme se na ně ale spoléhat. Technologie se totiž neustále zlepšuje. Proto je skutečně zásadní být kritický i k videím. Nejlepší přístup je přijímat informace od více důvěryhodných zdrojů. V naší společnosti mezi ně patří veřejnoprávní média.

■ Na serveru investigace.cz vyšla před nedávnem reportáž, která názorně ukazuje tvorbu deepfake videa, ve kterém se stal bývalý prezident Václav Klaus ekologickým aktivistou. <https://muni.cz/go/deepfake>

Umělá inteligence dětem?

Představte si následující situaci: žáci základní školy měli za úkol zpracovat ročníkový projekt. Zatímco většina žáků strávila na projektu několik měsíců tvrdé práce, tak jeden z nich se rozhodl využít k dokončení nástrojů umělé inteligence (AI). Celý projekt měl hotový za 4 dny. Na konci roku byl pak mezi těmi, jejichž projekt byl ohodnocený jako výborný. Ve chvíli, kdy však paní učitelka zjistila, jak jej vytvořil, hodnocení změnila. Odůvodnění znělo, že by nebylo spravedlivé, aby dostal stejnou známku jako jeho spolužáci, kteří se na projektu napracovali mnohem víc. Je tento přístup v pořádku? Možná se budete divit, ale sdílí ho poměrně dost učitelů. Chápu, že rychlý technologický vývoj u nich může budít obavy. Nepřátelský přístup vůči umělé inteligenci je však absurdní a neudržitelný. AI je budoucnost, je klíčem pro poro-

zumění současnému světu i tomu, co přichází. Proto by mělo být naší snahou, aby s ní děti uměly pracovat, dokázaly dělat věci lépe, rychleji a kvalitně. Správný přístup k AI ve škole by tak měl začít otázkou: Jak ji můžeme používat, aby byla skutečným přínosem?

■ Odpovědi na tuto otázku, pro učitele i rodiče, velmi pěkně shrnuje: www.aidetem.cz

Pár sekund stačí – aplikace, která vám dá kontrolu

Možná to znáte, vezmete telefon do ruky a úplně bezmyšlenkovitě otevřete e-mail, sociální síť či cokoli jiného – doplňte si dle svých preferencí. Ačkoli jste to neplánovali, může vám takové automatické chování ukrojit poměrně velkou část vašeho dne. Kdybychom to sečetli za celý měsíc, či dokonce rok, tak zjistíte, že jste bez nějakého smysluplného důvodu ztratili

spoustu času. Času vašeho života. Celá řada lidí si to uvědomuje, a vymýšlí proto nejrůznější způsoby, jak s uvedeným bojovat. Jedním z nich je i aplikace **one sec**. Funguje na jednoduchém, ale velmi účinném principu. Ve chvíli, kdy chcete automaticky otevřít vaši oblíbenou aplikaci, tak ji uvidíte jen na chvíličku, potom ji one sec zastaví a dá vám několik sekund, abyste se nadechli a vědomě se rozhodli, zda aplikaci chcete skutečně otevřít. V pozadí je několik psychologických principů, které fungují velmi dobře. Podle mě jde zatím o jeden z nejlepších nástrojů tohoto typu. Je sice pravda, že jeho plná verze je placená, ale už verze zdarma vám umožní blokovat jednu aplikaci. I to pak může stačit na to, abyste získali výrazně větší kontrolu nad svým časem.

■ Odkaz na stažení **mobilní aplikace one sec**: <https://one-sec.app/>

Martin Horák

UMĚNÍ ŘÍCT SI O POMOC

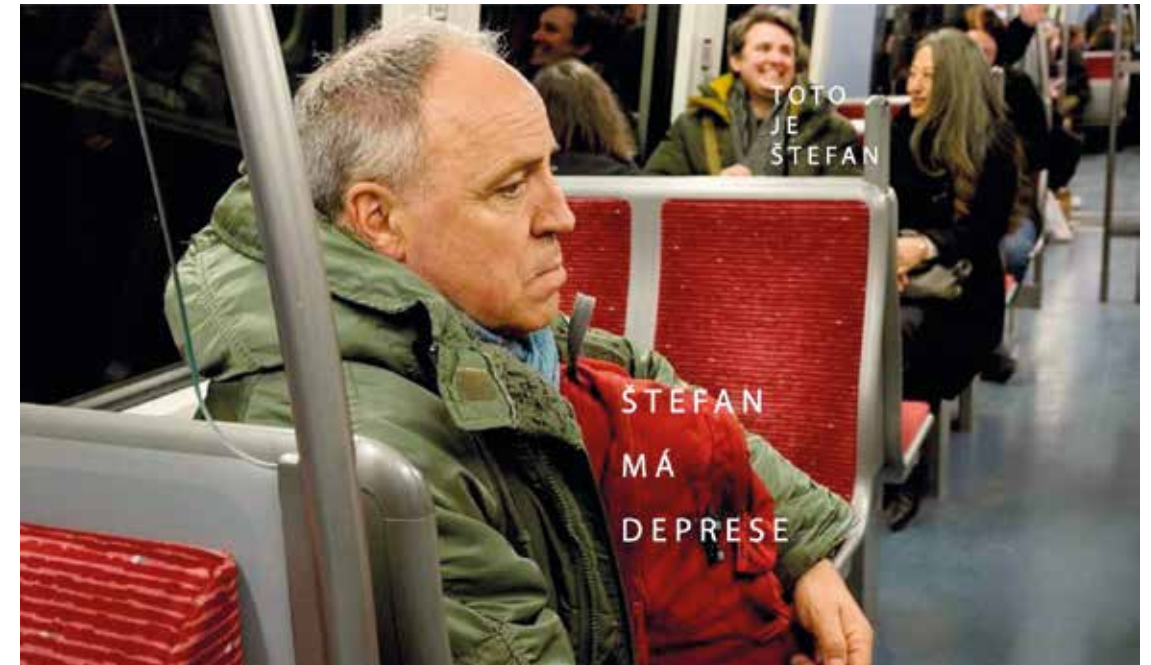
Na začátku koronavirové pandemie, která v České republice propukla začátkem roku 2020, bylo těžké předpovědět, jak zásadní změny v naší společnosti nastanou. Nové výzvy pro zdravotnictví však ve výsledku znamenaly i příznivý vývoj v mnoha oblastech veřejné péče.

Například téma duševního zdraví bylo před rokem 2020 spíše okrajové, téměř neexistovaly výzkumy, které by důkladně mapovaly výskyt duševních obtíží v České republice, profesionální péče byla méně financována pojišťovacími systémy a odborníci se

příliš neangažovali v prosazování změn. Byť se ani dnes v otázkách duševního zdraví nerovnáme vysokému standardu, který drží země západní Evropy, jakými jsou například Nizozemí či Německo, za poslední čtyři roky se mnohé pomalu posunulo k lepšímu. To

můžeme považovat za známku toho, že duševní zdraví získává na významu a my se nemusíme bát si o pomoc říct.

Výzkumy uskutečněné v České republice v průběhu koronavirové pandemie poukázaly na výrazně zhoršený stav duševního zdraví. Až 30 % populace vykazovalo příznaky duševního onemocnění, což představovalo 10% nárůst oproti roku 2017 (Winkler a kolektiv, 2020). I když se mnohé vyvinulo po ústupu pandemie k lepšímu, nemůžeme říct, že by se tak stalo, díky dostatečné pomoci odborníků. Češi jsou totiž vůči péči o duševní zdraví spíše nedůvěřiví. Podle

průzkumu agentury Kantar z roku 2022 (CZAP, 2022) by téměř třetina osob nevyhledala pomoc, ani kdyby u sebe pozorovala zhoršený stav duševního zdraví. Ze skupiny dotazovaných, kteří o vyhledání odborníka uvažovali, o ni pak skutečně požádalo pouze necelých 7 %. Ani Češi, kteří mají zkušenost s poskytováním péče, v minulosti neřešili své potíže důsledně a k odborníkům docházeli například příliš krátce. Dle dat Národního ústavu pro duševní zdraví (Česko v datech, 2022) není v České republice léčeno až 83 % jedinců, kteří naplňují kritéria duševní poruchy. Mezi lidmi zneužívajícími či závislými na psychoaktivních látkách včetně alkoholu zastoupení přesahuje dokonce 90 %.

Lidé se ve vůli pečovat o své duševní zdraví každopádně různí v závislosti na některých demografických údajích. Mírné rozdíly lze například spatřit mezi obcemi a většími městy, kdy lidé z obcí pod 5000 obyvatel jsou relativně méně

ochotní péči hledat než obyvatelé měst (CZAP, 2022). Nejvýraznější rozdíl se však projevuje v odlišnostech mezi pohlavími, kdy jsou si výrazně méně ochotni o pomoc říct muži, a to i když přiznávají, že by ji potřebovali (CZAP, 2022). Velkou roli zde hrají společenská očekávání, která se s pohlavím pojí. Představy o mužství jsou často spojeny s výkonností a rozhodností. V souladu s takovými přesvědčeními by muž měl být schopen řešit své problémy sám, být nezávislým a schopným. Výzkumy skutečně naznačují, že jsou muži odolnější vůči psychické zátěži (Hu a kolektiv, 2014). Stejně však ukazují, že se u mužů vyskytují výraznější sklony k alkoholismu (Běláčková, 2012) nebo sebevraždám (Český statistický úřad, 2022). Jinými slovy, ani zvýšená odolnost nedělá člověka imunním vůči všem nástrahám života. Všichni lidé jsou zranitelní, liší se pouze v prahu vnímání bolesti a ochotě ji řešit.

Proč váháme o pomoc požádat?

Mnoho lidí odrazuje od vyhledání odborné pomoci obava z předsudků okolí. „Co si o mně řeknou sousedi? Že jsem blázen?“ Tak by mohly znít pochyby některých. Ani televizní či filmová produkce často nejde vstříc a nabízí zavádějící informace, které můžeme znát z filmů typu Přelet nad kukaččím hnízdem nebo postav podobných doktoru Chocholeuškoví z filmu Jáchyme, hoď ho do stroje. Skutečný průběh psychiatrické a psychoterapeutické péče je však docela jiný a většina lidí v našem okolí nemění svůj postoj k nám jen kvůli naší ochotě vyhledat pomoc.

Aby se lidé vyhnuli nálepkám „šilenství“, mohou své problémy tlumit zrádnými prostředky, mezi které patří například alkohol. Žijeme totiž ve společnosti, kde je pro mnohé přijatelnější být označován za opilce než za „slabocho“, který si své problémy připouští a vyhledá kvůli nim pomoc. Je však na místě

mít dávku pochopení, mnozí z nás považují žádost o pomoc za znak selhání. „Co mi bude někdo cizí kecat do života?“ rozčilují se. Pravdou je, že se nikdo z nás nerodí s „návodem k vlastnímu použití“, tedy jakýmsi souborem pravidel, který by nám umožnil procházet životem bez jakýchkoli strastí. Každý z nás se jednou ocitne v situaci, kdy si neví rady a potřeboval by radu od druhého. Kdybychom, my lidé, mezi sebou nekomunikovali a nepředávali si znalosti, nikdy bychom nebyli schopni žádného pokroku, natož pak vzdělání. Nevědět a mít pochyby je nedílnou součástí našich životů stejně jako schopnost se rozvíjet a budovat vztahy. Říct si o pomoc neznamená, že přestávám být pánem svého života ani že dokazují vlastní neschopnost. Jde o projev vůle žít.

Často můžeme cítit i nutkání své problémy zlehčovat. Mnoho duševních obtíží se projevuje rozdílně v situacích a čase. Někteří lidé zažívají intenzivní neklid před spánkem, ale po probuzení dokáží nad vším jen mávnout rukou. Jiní zase vnímají silnou úzkost mezi lidmi, ale v momentě, kdy se vrátí domů, vše utichá. V podobných případech může být náročné pomoc vyhledat. Častým přesvědčením je, že má-li člověk problém, znamená to, že jej zažívá 24 hodin 7 dnů v týdnu. Někteří lidé pak například se svými problémy setrvávají, snad proto, že již ztratili víru, že by někdy mohlo být líp. Na vyhledání pomoci zanevěřeli, ať už proto, že jim v tom radí deprese, a v uzdravení tak nedoufají, nebo pomoci využili, ale neměli pocit, že by vedla k očekávané úlevě. V nejhorších případech si své problémy oblíbili, protože jim poskytly smysl. „Vím, že mám ve svém životě binec, je to ale můj binec, já se v něm vyznám a mám ho rád.“

Změna k lepšímu v ohledu na duševní zdraví je v mnoha případech náročná, vyžaduje zapojení více odborníků, ale také trpělivost. Ať už máme pro váhání jakýkoli důvod, je to naprosto přirozené, obzvláště když nevíme, jak pomoc od odborníka vypadá a co od ní můžeme očekávat.

Kdy si můžeme říct o pomoc?

V praxi se můžete často setkat s přesvědčením, že si musí člověk duševní onemocnění a prožívané obtíže něčím zasloužit. „Prosím tě a z čeho bys tu depresi jako měl? Vždyť všechno máš!“ Psychické problémy nejsou nutně výsledkem okolních skutečností, tedy například toho, kolik máme peněz, jak se nám daří ve vztazích nebo jaké zaměstnání vykonáváme. Zásadní roli hraje dědičnost a vrozené předpoklady. Někteří lidé se rodí křehčí, jiní více uzavření nebo závislí. Právě přesvědčení, že na duševní obtíže nemáme nárok, nás od vyhledání pomoci může odradit. Ve skutečnosti si však o pomoc může říct kdokoli, kdo prožívá psychické obtíže nehledě na to, jestli se mu v životě dějí závažné události, jako je smrt partnera či rozvod. Nenechme druhé rozhodovat za nás, kdy je na čase si o pomoc požádat. Svou osobnost ani své okolí si nevybíráme. Nemusí být naší chybou, že se nám v životě dějí nepříjemné věci.

Podobným mýtem je, že příznaky duševních obtíží musí být dostatečně závažné, abychom mohli pomoc vyhledat. Když se svěřujeme kamarádům či partnerům, často se nám vrátí prostě: „To nic není.“ nebo „To znám taky.“ Naše problémy se v takové momenty podobají nedokonalosti, kterou se snaží druhý něčím přikrýt, schovat, aby se na ni nemusel dívat.

Z podobných reakcí si můžeme navyknout, že je v pořádku skrývat a zlehčovat. Naučme se poslouchat vnitřní hlas. Pokud se necítím dobře, nebudu přeci čekat, dokud se vše nezhorsí. Jakékoli téma, které je závažným pro vás, bude vyslyšeno i profesionálem. Ať už se jedná o obecný pocit nepohody, vztahové problémy, obtíže s výchovou dětí, stres, závislostní chování, nezvládnutí agrese, vtíravé myšlenky nebo nerozhodnost ohledně budoucnosti. V naší společnosti existují služby, jejichž zájmem je vám s životními překážkami ulehčit. Již před sto lety známý psychoanalytik Sigmund Freud řekl, že znakem duševního zdraví je schopnost milovat, pracovat a umění si hrát. Pokud strádáme v jakékoli oblasti, která nás omezuje v prožívání plnohodnotného života, máme dostatečný důvod si o pomoc říct. Nenecháme věci náhodě a udělejme vše, abychom měli pocit, že dokážeme žít vlastní život.

V dalším díle se dozvíte, jaký je rozdíl mezi psychologickou, psychiatrickou a psychoterapeutickou péčí, jaké druhy institucí mohou být v otázkách prevence a léčby duševních obtíží nápomocny, jak se vyhnout pochybným službám a jak je možné řešit nedostupnost nabídek na trhu péče o duševní zdraví.

*Štěpán Kaňka
vědecký pracovník Institutu
pro psychologický výzkum*

Zdroje:

■ Běláčková, V. (2012). *Celopopulační studie užívání návykových látek a postojů k němu v České republice v roce 2008*. Úřad vlády České republiky.

■ Český statistický úřad (2022). *Sebevraždy*. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/sebevrazdy_zaj

■ Česko v datech (2022). *Duševní zdraví*. Dostupné z: <https://www.ceskovdatech.cz/clanek/175-dusevni-zdravi/>

■ CZAP (2022). *Co víme o psychoterapii?* Dostupné z: <https://czap.cz/Blog-o-psychoterapii/13029207>

■ Hu, T., Zhang, D., & J. Wang (2014). A meta-analysis of the trait resilience and mental health. *Personality and Individual Differences*, 76, pp. 18 - 27.

■ Kantar (2022)

■ Sagar-Ouriaghli, I., Godfrey, E., Bridge, L., Meade, L., & Brown, J. (2019). Improving Mental health service utilization among men: A systematic review and synthesis of behavior change

techniques within interventions targeting Help-Seeking. *American Journal of Men's Health*, 13(3).

■ Winkler, P., Formánek, T., Mladá, K., & Csémy, L. (2020). Increase in prevalence of current mental disorders in the context of COVID-19: Analysis of repeated nationwide cross-sectional surveys. *Epidemiology and Psychiatric Sciences*, 29, pp. 1-8.

BOJANOVSKÁ KUCHYNĚ, RADY

Rychlá večeře

Suroviny

800 g	kuřecích prsou
3	vejce
100 g	tvrdého sýru na strouhání
60 g	majolky
60 g	hladké mouky sůl, pepř zelená petržel
30 ml	oleje na opékání

Postup

Maso nakrájíme na menší kostičky, osolíme, opeříme a necháme odležet.

Připravíme si těstíčko – vajíčka, nastrohaný sýr, majolku, mouku a nakrájenou petrželku. Přidáme na kostičky nakrájené maso a dobře promícháme.

Na rozpálené pánvičce s trochou oleje osmažíme směs ve tvaru placiček 6–8 minut po obou stranách.

Jako přílohu podáváme brambory pečené v troubě. Před úpravou je posypeme trochou mouky. Budou zlatavé a pěkně křupavé.

Česnekový sirup

Suroviny

8	oloupaných a rozmačkaných stroužků česneku
200 ml	jablečného octu
200 ml	medu

Postup

Vše smícháme a rozmixujeme. Směs uložíme na 5 dní do lednice a pak ji můžeme užívat. Před každým použitím je nutno tekutinu protřepat. Užívá se na lačno ráno po probuzení.

Dvě čajové lžičky rozmícháme ve sklenici s vodou a pomalu vypijeme.

Účinky

- působí proti artritidě, dně a bolesti kloubů,
- posiluje imunitní systém,
- snižuje hodnotu krevního tlaku,
- snižuje hladinu špatného cholesterolu,
- snižuje četnost výskytu nachlazení.

Zázračný banán

■ Banán je ovoce, které má velký podíl vitamínů i minerálů. Proto ho nevyhazujte, i když je starší (má hnědou slupku).

■ Banánové smoothie se hodí ke snídani, ale i jako přírodní lék na kocovinu. Dva banány nakrájíme na kousky a rozmixujeme je se 150 g bílého jogurtu, dvěma lžicemi medu, 10 kostkami ledu a zahustíme ovesnými vločkami. Hotový drink vás velmi osvěží.

■ Zralý banán pomáhá při pálení žáhy nebo zácpě. Doporučuje se pro rychlejší hojení přikládat na modřiny, stejně jako na různé vyrážky či puchýře.

Banánová zmrzlina

V mixeru rozmixujeme dva přezrálé banány spolu se šťávou z citronu, 100 g krupicového cukru, 150 ml smetany ke šlehání a 50 ml plnotučného mléka.

Směs dávkujeme do vaniček a zamrazíme.

Banánová palačinka

Rozmačkaný banán promícháme s vajíčkem. Vzniklou směs nalijeme na pánev a opečeme na másle jako klasickou palačinku.

Rady

■ Když přidáme do smaženice asi dvě polévkové lžice vody, budeme ji mít krásně nadýchanou.

■ Pokud šleháme bílky na sníh, je dobré mít je pořádně vychlazené.

■ Žloutky při šlehání s cukrem by měly mít pokojovou teplotu.

■ Když do šlehačky v průběhu šlehání přidáme vaječný bílek, získáme šlehačku, která drží tvar.

■ Místo droždí můžeme do těsta přidat trošku brandy.

■ Když chceme maso opéct do zlatova, potřeme jej před pečením troškou medu.

■ Pokud nám brambory vařené ve slupce praskají, stačí kápnout do vody trochu octa.

■ Smícháme-li studenou vodu s trochou octa a namočíme do

této směsi povadlou petrželku nebo kopr, opět budou jako právě utržené.

■ Pokud na másle krátce osmahneme strouhanku, získáme skvělou náhražku ořechů.

MATRIKA

Narození

Marek Topenčík

19. 1. 2024

Dlouhá 575

Úmrtí

Pavel Čech

81 let

Cihelny 548

Miroslav Surman

72 let

Hlavní 151

Marie Pazderková

85 let

Hlavní 325

Marie Tomanová

98 let

Sadová 668

Jarmila Baladová

83 let

Spodní Pustá

František Kosík

73 let

Hlavní

František Kříž

73 let

Za Humny

Statistika roku 2023

K 31. 12. 2023 měla obec Dolní Bojanovice celkem 3 049 obyvatel, z toho 1 523 žen a 1 526 mužů. Průměrný věk obyvatel je 40,84 roku.

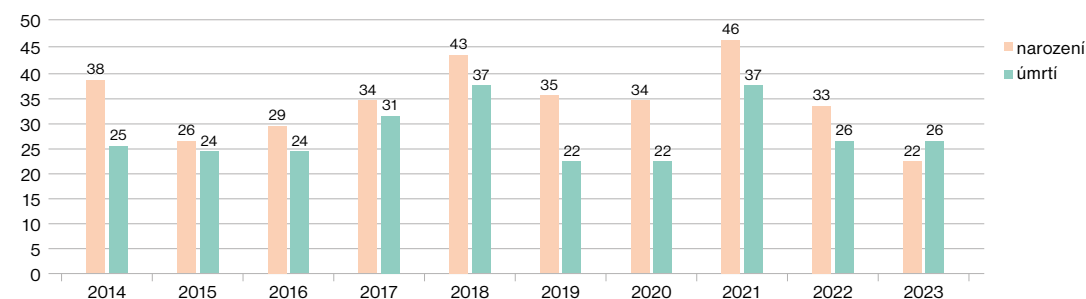
V minulém roce se narodilo 22 dětí, z toho 11 dívek a 11 chlapců.

Bylo uzavřeno 11 sňatků, z toho 5 církevních a 6 civilních.

Zemřelo 26 obyvatel, z toho 14 mužů a 12 žen.

V grafu uvádíme počty narozených a zemřelých obyvatel za posledních 10 let.

Srovnání počtu narození a úmrtí v letech 2014–2023

Dále pro zajímavost uvádíme výskyt nejčastějších příjmení v naší obci

Pořadí	Počet	Příjmení	Pořadí	Počet	Příjmení
1.	64	Komosný – Komosná	9.	33	Šimek – Šimková, Šimeková
2.	52	Bílek – Bílková			Rajchman – Rajchmanová
		Herka – Herková	10.	30	Blaha – Blahová
3.	51	Pospíšil – Pospíšilová			Turek – Turková
4.	46	Kučera – Kučerová			Vymyslický – Vymyslická
		Salajka – Salajková	11.	29	Bohun – Bohunová
5.	40	Lekavý – Lekavá			Dvořák – Dvořáková
6.	38	Červenka – Červenková	12.	27	Koliba – Kolibová
7.	37	Ištvánek – Ištvánková			Košutek – Košutková
8.	35	Mrkva – Mrkvová	13.	26	Kaňa – Kaňová
9.	33	Esterka – Esterková	14.	25	Bohůn – Bohůnová

Vzpomínka na paní učitelku Jarmilu Baladovou

Dne 18. února letošního roku nás po krátké těžké nemoci opustila významná osobnost naší obce, paní učitelka Jarmila Baladová.

Tato skvělá pedagožka působila na naší škole od roku 1968 až do odchodu do penze v roce 1998. I v důchodovém věku byla ještě ve škole na roční výpomoci. Díky své-

mu lidskému a obětavému přístupu se nesmazatelně zapsala nejen do historie naší školy a obce, ale také do srdcí mnoha žáků a svých kolegů pedagogů. Uměla trpě-

livě a s láskou vysvětlovat učivo a mnohdy se věnovala doučování žáků i po skončení vyučování.

Její práce pro druhé ale nekončila za dveřmi budovy školy. Pracovala například v Komisi pro občanské záležitosti, ve Školské a Kulturní komisi a roky také vypořádávala ve volebních komisích. Od počátku také pracovala ve Svazu žen, který pořádal různé akce, setkání, výstavy a měl také na starosti úpravu veřejných prostranství v obci. To byla práce dobrovolná, vykonávaná zdarma. V posledních letech pomáhala na Sousedských setkáních nebo při organizaci výstav Fotokroužku.

Redakční rada se připojuje ke vzpomínce na naši milou paní učitelku, rádkyni a obětavou pomocnici. Jaruško, děkujeme za vše.

Redakční rada

POZVÁNKY, ZPRÁVY, INZERCE

Duchovní hudba o Velikonocích v chrámu Páně sv. Václava v Dolních Bojanovicích

29. 3. 2024 Velký pátek
J. G. Handl: Ecce quomodo moritur iustus
G. P. da Palestrina: Improperia
Píseň z Wittenbergu: Soudce všeho světa, Bože
Pašije podle Janova evangelia

31. 3. 2024 Hod Boží velikonoční
A. Vivaldi: Koncert – D-Dur, I. věta
V. V. Hausmann: Krátká slavnostní mše
C. Jenkins: Sanctus
G. F. Händel: Aleluja z oratoria Mesiáš

Účinkuje: Svatováclavský sbor a orchestr se svými sólisty
Diriguje: BcA. Lucie Škrháková

Velikonoční program si můžete poslechnout také v neděli 19. dubna 2024 na svátek sv. Ducha při mši sv. v 10.00 hodin.

Základní škola a mateřská škola Dolní Bojanovice

srdečně zve

u příležitosti 40. výročí otevření školní budovy
rodiče, bývalé žáky i širokou veřejnost na

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

8. května 2024

9.00 Slavnostní zahájení před budovou školy

9.15 - 12.00 Program v učebnách
Individuální prohlídka školy
Archivní fotografie absolventů
Fotky a videa současných akcí
Kronika školy

Prodej almanachu školy 1984 - 2024

**Přijďte zavzpomínat na časy minulé
a podívat se na školu v dnešní podobě!**

www.zsdolboj.cz Školní 195, Dolní Bojanovice

Vinařský spolek Dolní Bojanovice vás zve na

Bojanovské otevřené sklepy

od 14:00 pochůzná kapela mezi sklepy složená z místních muzikantů a Ženský sbor z Dolních Bojanovic

od 18:00 hraje CM Modruša

Vstupné 800 Kč - v ceně 4x100 Kč kupon na nákup vína, katalog, sklenička, volná degustace po celý den. Možno zakoupit v předprodeji na www.vsdolnibojanovice.cz nebo na místě - ulice Sklepní.

Žaluzie Bureš Dolní Bojanovice

Petr Bureš, U Potoka 97, Dolní Bojanovice

Kvalitní stínící techniku Vám dodáváme od roku 1993

Žaluzie - Venkovní žaluzie - Látkové rolety - Sítě

Opravy žaluzií - Prodej náhradních dílů na žaluzie

Údržba a servis oken, kontrola těsnosti termokamerou

www.zaluziebures.cz

tel. 774 68 58 48

Financování bydlení

KOUPĚ ■ VÝSTAVBA ■ REKONSTRUKCE

Refinancování

HYPOTÉKY ■ ÚVĚRY ■ PŮJČKY

Realitní služby

PRODEJ ■ PRONÁJEM ■ ODHADY

S čím Vám
můžeme
pomoci?

Igor Kahánek

608 776 618

UveroveCentrum.cz

KOMINICTVÍ
Kolaja Pavel
724 411 236

Hlavní 321
Dolní Bojanovice

Kuchyně DPS
nabízí obědy,
tři druhy jídel
po 110 Kč.

Tel.: 518 372 098

Restaurace Obecní Dům
 DOLNÍ BOJANOVICE

vám přeje klidné
prožití svátků velikonočních

VINÁRNA U KONŠELŮ

DOMÁCÍ KUCHYNĚ
CATERING

SVATBY - OSLAVY
KŘTINY - NAROZENINY
SRAZY - VEČÍRKY
SEMINÁŘE - RAUTY
SMUTEČNÍ HOSTINY

VĚTŠÍ SPOLEČNOST POHOSTÍME V SÁLE

tel.: 606 951 225, www.ukonselu.unas.cz

Domácí péče
Maria, z.ú.

Pečovatelská služba je poskytována seniorům, kteří mají sníženou soběstačnost z důvodu věku a je pro ně již velmi obtížné zvládnout vlastními silami péči o sebe a svou domácnost. Tato služba pomáhá seniorům zvládat každodenní úkony, které si dříve sami dělali a nyní již na ně nemají sílu. Cílem této služby je umožnění seniorovi zůstat doma v prostředí ve kterém je zvyklý a je mu tam dobře.

V případě zájmu o některou ze služeb kontaktujte naši sociální pracovníci pro nezávaznou schůzku:

Bc. Blanka Dubšíková

tel.: 602 701 626, e-mail: info@seniormaria.cz

www.seniormaria.cz

- ubytování
- oslavy
- svatby, křtiny
- výročí, setkání
- schůze...

CELOROČNÍ PROVOZ

Penzion Václav

Ubytování v kategorii STANDARD*
s vlastním WC a koupelnou, TV a ledničkou**

**a v kategorii TOURIST*
s možností snídaně**

**Těšíme se
na shledání s vámi
v našem penzionu.**

**Bližší info o cenách a dalších službách: www.penzion-vaclav.cz
Kontakty: ubytovani@penzion-vaclav.cz nebo tel. 775 225 584**

tiskárna *lelka*

Zpravodaj Obecního úřadu Dolní Bojanovice vychází čtyřikrát do roka.

Vydavatel: Obec Dolní Bojanovice, Hlavní 383, Dolní Bojanovice, IČO 00284858

Řídící redakční rada, odpovědný redaktor: Michael Purmenský

Členové rady: Zdislava Michnová, Jaroslav Skočík, Martin Horák, korektury Hana Martínková

Grafická úprava a tisk: Tiskárna LELKA, s.r.o., Dolní Bojanovice

Registrační číslo vydané 28. 6. 2001 Ministerstvem kultury ČR - MK ČR E 12438. Náklad 1 300 ks

Redakční rada ZPRAVODAJE si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů,

při výběru dává přednost textům stručným a věcným.

Uzávěrka Zpravodaje 2/2024 – 31. 5. 2024 – e-mail: kultura@dolnibojanovice.cz

Fotografie na obálce: Archív obecního úřadu

Fotografie v bloku: Jan Šimek, archivý Obecního úřadu a spolků

Jih
RADIO
JIŽNÍ MORAVA

RÁDIO
JIŽNÍ
MORAVY

**Nejposlouchanější rádio
na Hodonínsku a Břeclavsku.**

Máte zájem inzerovat ve vysílání Rádia Jih své produkty, služby, kulturní akce či volné pracovní pozice?

Volejte **518 344 132**
nebo pište na **obchod@radiojih.cz**

www.radiojih.cz

11. KVĚTNA 2024
DOLNÍ BOJANOVICE

MICHAL HRŮZA

ZAČÁTEK VE 14:00 HOD.

PROGRAM PRO DĚTI | HRY

STÁNKY S JÍDLEM A OBČERSTVENÍM

HUDEBNÍ PŘEKVAPENÍ

TANEČNÍ ZÁBAVA S KAPELOU EREMY

více na www.dolnibojanovice.cz

VSTUPNÉ 200 KČ
DĚTI ZDARMA

